

Hälsopedagogiskt program 180hp

Att bygga broar mellan samhällets olika kulturer:

En studie om inkludering av nyanlända barn och ungdomar
genom idrott.

Sofia Mickelsson, Johanna Sjöberg och Sofia Rading

Social inkludering, Hälsopedagogiskt forskningsarbete 15hp

Halmstad 2017-05-31

Sammanfattning

Det finns en stor ojämlikhet mellan olika grupper i samhällets i Sverige idag, vilket är ett socialt problem. Denna studie har fokuserat på en idrottsförening i Västsverige som aktivt arbetar med social inkludering i sin verksamhet för att minska denna ojämlikhet. Syftet med studien var att ur ett ledarperspektiv belysa vilka faktorer som är avgörande för att kunna skapa inkludering av nyanlända barn och ungdomar i en idrottsförenings verksamheter i Västsverige. För att tolka resultatet har en teoretisk referensram bestående av social inkludering, social rättvisa, empowerment och frigörande pedagogik använts i studien. Studien har en tolkande kvalitativ innehållsanalys ansats då det empiriska materialet har grundats på intervjuer. Den empiri som använts i studien var redan insamlad av forskare från Högskolan Väst, Göteborgs universitet och Högskolan i Halmstad och fanns tillgänglig som elektroniskt inspelningsmaterial. Materialet bestod av en djupintervju med verksamhetsledaren för idrottsföreningens olika projekt samt två gruppintervjuer med två kvinnliga respektive två manliga ledare. Tolkningarna av resultatet ledde till tolv kategorier som därefter delades in i tre teman. Det första temat *inkluderande värdegrund* består av kategorierna goda relationer, förtroendet med det svenska språket, kunskap om normer, gemenskap, respekt och disciplinering och jämlikhet. Det andra temat, *ledarkompetens och behovsanpassning* består av kategorierna "rätt" personal, engagemang och ansvar, gränsdragningar samt behovsanpassade aktiviteter. Det tredje temat, *goda yttre villkor*, består av kategorierna goda ekonomiska förutsättningar samt fler och bättre resurser. För att förbättra inkluderingsarbetet krävs att de olika faktorerna främjas. Det bör också läggas mer fokus på att involvera föräldrarna mer i föreningen, i syfte att skapa en bättre balans mellan ledarnas arbetsliv och fritid. De tre teman som tolkades fram från resultatet krävs för att uppnå en social inkludering. För framtida forskning kan det vara intressant att studera andra perspektiv av inkluderingsarbetet, t.ex. ungdomarnas, deras föräldrar och samhällets olika verksamheter som kommuner, skolor och polis.

Nyckelord: Egenmakt, frigörande pedagogik, idrott, jämlikhet, ledare, nyanlända, social inkludering, ungdomar.

Abstract

There is inequality between different groups in society in Sweden nowadays, which is a social problem. This study has been focusing on a sport association in the western part of Sweden, which is actively working with social inclusion with the aim to minimize this inequality. The purpose of this study was to illuminate which factors, from a leadership perspective, are crucial for the creation of inclusion in their work with youth immigrants in a sport association in western part of Sweden. The theories of social inclusion, social justice, empowerment and pedagogy of the oppressed has been used in order to interpret the results. The study has an interpretative qualitative content analysis approach since the material was based on interviews. The empirics used in the study was already collected by researchers from University West, the University of Gothenburg, and Halmstad University and was available as an electronic recorded material. The material consisted of an in-depth interview with the main leader of the sport association and two group interviews with two females as well as two male leaders. The interpretations of the result led to twelve categories that was divided into three themes. The first theme, *inclusive values*, consists of the categories good relationships, familiarity with the Swedish language, knowledge of norms, community, respect and discipline and equality. The second theme, *leadership skills and needs adjustment*, consist of the categories "right" staff, commitment and responsibility, boundaries and needs-adapted activities. The third theme, *good external conditions*, consists of the categories good economic conditions and more and better resources. To improve the social inclusion within the organization is it necessary to support and develop these factors. There should also be more focus on involving parents in the association, to create a better balance between the leaders work life and their private life. The three themes interpreted from the result are required to achieve social inclusion.

When it comes to future research it might be interesting to study other perspective of the social inclusion as well as. For example, the perspective of the youths, their parents and different organizations of the society, such as local authorities, schools and police.

Keyword: Empowerment, equality, immigrants, leaders, pedagogy of the oppressed, social inclusion, sports, youths.

Förord

Ett varmt tack...

Speciellt till vår handledare Eva-Carin Lindgren för värdefulla synpunkter under denna kandidatuppsats gång. Vi vill även rikta ett stort tack till alla på Idrottsföreningen som frivilligt ställt upp på att medverka i studien och forskarna som varit delaktiga i datainsamlingen som vi fått äran att ta del av. Dessutom vill vi tacka våra bekanta och studentkollegor som tagit sig tid till att ge synpunkter och feedback på vår studie.

Studiens utförande har blivit jämt fördelat mellan oss alla tre, vilket innebär att alla har deltagit lika mycket i processen av planering, litteratursökning, analys, skrivande och layout.

Högskolan i Halmstad, juni 2017

Sofia Rading, Johanna Sjöberg och Sofia Mickelsson

“Because it is a distortion of being more fully human, sooner or later being less human leads the oppressed to struggle against those who made them so. In order for this struggle to have meaning, the oppressed must not, in seeking to regain their humanity (which is a way to create it), become in turn oppressors of the oppressors, but rather restorers of the humanity of both.” (Paulo Freire, 2000, s.44)

Innehållsförteckning

Introduktion.....	1
Inledning.....	1
Syfte.....	2
Tidigare forskning.....	3
Välbefinnande genom fysisk aktivitet och idrott.....	3
Välbefinnande genom fritidsaktiviteter.....	3
Social inkludering och social rättvisa.....	4
Ledarskap och idrott.....	5
Teoretisk referensram.....	6
Social inkludering och social rättvisa.....	6
Frigörande pedagogik och empowerment.....	6
Metod.....	7
Design.....	7
Idrottsföreningen som fokusobjekt.....	7
Urval.....	8
Datainsamling/dataproduktion.....	8
Databearbetning och analys.....	8
Etiska principer.....	9
Resultat.....	9
Inkluderande värdegrund.....	9
Goda relationer.....	9
Förtrogenhet med det svenska språket.....	10
Kunskap om normer.....	10
Gemenskap.....	11
Respekt och disciplinering.....	12
Jämlikhet.....	13
Ledarkompetens och behovsanpassning.....	13
“Rätt” personal.....	14
Ledares engagemang och ansvar.....	15
Gränsdragningar.....	15
Behovsanpassade aktiviteter.....	16
Goda yttre villkor.....	17
Goda ekonomiska förutsättningar.....	17
Fler och bättre resurser.....	17

Diskussion.....	18
Metoddiskussion.....	18
Resultatdiskussion	19
Inkluderande värdegrund.....	19
Ledarkompetens och behovsanpassning	23
Goda yttre villkor	26
Inkluderingsarbetet.....	27
Slutsatser	29
Praktiska implikationer och fortsatt forskning.....	29
Referenslista	31

Introduktion

Inledning

För att skapa ett fritt och jämlikt samhälle behöver de underordnade i samhället lära sig att det finns bättre sätt att ta sig upp i livet än att följa i sina överordnades fotspår och trycka ner andra och därigenom bryta den onda cirkeln som annars kan uppstå (Freire, 2000). I dagens svenska samhälle vill många hävda att det råder jämlikhet, frihet och rättvisa för alla invånare, men faktum är att ojämlikhet mellan olika grupper i samhälle i Sverige, liksom många andra länder i världen, är ett stort socialt problem (Hübinette & Lundström, 2014).

Något som kan förvärra den stora ojämlikheten i landet kan vara det faktum att Sverige har haft en stor våg av immigranter¹ de senaste åren. Detta syns tydligt på antalet asylsökande som gick från 81 301 till 162 877 mellan 2014 och 2015, vilket är en ökning med ca 200 % (Migrationsverket, 2017). Detta faktum innebär att det idag finns många olika kulturer och nationaliteter i Sverige och dessa människor måste lära sig att leva tillsammans på lika villkor för att förhindra uppkomsten av strukturell diskriminering² och ojämlikheter. Om detta inte sker finns det en risk att rasism³ och olika hatbrott utvecklas och orsakar större och allvarigare klyftor mellan grupperna i samhället, vilket har varit och fortfarande är ett problem i Sverige och stora delar av världen (Elias & Paradies, 2016; Hübinette & Lundström, 2014). I Sverige har det bland annat syntts inom politiken där ett rasistiskt parti numera är landets tredje största parti i Riksdagen (Hübinette & Lundström, 2014). Det finns även forskning som visar på att det finns en direkt koppling mellan rasism och mental ohälsa, såsom depression och oro, samt att rasismen påverkar olika policys och faktorer i samhället som i sin tur påverkar den individuella hälsan för de utsatta individerna (Came & Griffith, 2017; Elias & Paradies, 2016). Det är därför viktigt att undvika ojämlikhet mellan grupper i samhället och utvecklingen av rasism genom att främja för en effektiv inkludering av nyanlända immigranter och minska eventuella kulturskillnader och okunskap.

En sådan inkludering kan skapas genom utbildning inom social rättvisa där målet är att uppmärksamma skillnader och ojämlikheter mellan olika grupper i samhället. Detta för att skapa kunskap om varandras kulturer, nationalitet, religioner och på så sätt minska dessa ojämlikheter och olika fördomar mellan underordnade och överordnade grupper (Dagkas, 2016; Hahn-Tapper, 2013). Ett annat sätt att inkludera människor på, där social rättvisa kan åstadkommas, är genom civilsamhället som exempelvis idrottsföreningar. Regeringen föreslår i budgeten för 2017 satsningar på asylsökandes och nyanländas idrottande för att de lättare

---

¹ Immigrant är en synonym till invandrare och innebär en person som flyttar från ett land och bosätter sig i ett annat land en längre tid ("Immigrant", u.å; Hammar, u.å). Flytten kan vara temporär eller permanent och kan bero på att de är studerande, politiska flyktingar eller har familjeanknytning. I Sverige ska en person som är invandrare vara folkbokförd i landet och befunnit sig i landet i minst ett år ("Immigrant", u.å).

² Strukturell diskriminering innebär förekomsten av regler, normer, allmänt accepterade beteenden och andra strukturer i samhället som skapar hinder för religiösa eller etniska minoriteter i samhället att uppnå samma möjligheter som majoriteten i landet (SOU 2005:56)

³ Rasism innebär en uppfattning av att människor kan delas in i olika raser med olika kännetecken, mentala anlag, beteenden och karaktärer som är gemensamma för alla medlemmar i respektive ras och att vissa raser är bättre eller sämre än andra (Ovesen, 2017).

ska komma in i det svenska samhället. Idrotten ska ge nyanlända immigranter en gemenskap genom att de exempelvis får vara del av ett lag, möjligheten till att träffa kompisar och att lära sig det svenska språket, vilket i sin tur kan leda till att de har lättare för att komma in i samhället (Riksidrottsförbundet, 2017). Det finns även ett idéprogram eller riktlinjer från Riksidrottsförbundet (RF), *Idrotten vill*, som ska styra idrottsföreningarnas arbete för ungdomars utveckling och välmående. Att få idéprogrammets ord levande inom idrottsliga verksamheter är ett arbete som ständigt pågår och idrottsrörelsens gemensamma idéprogram går ut på att idrottsrörelsen ska vara öppen för alla oavsett förutsättningar, ha respekt för allas lika värde, framtidstro, utgå ifrån FN:s barnrättsperspektiv samt bidra till att utveckla ett bättre samhälle (Riksidrottsförbundet, 2015).

Enligt RF ska idrotten fungera som en arena för skapandet av inkludering och social rättvisa. Som ett stöd för detta finns det studier som visar på att detta fungerar och att deltagande i idrottsföreningar kan skapa socialt stöd, relationer, social kompetens och social integration i samhället (Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Nicholson, Brown & Hoyer, 2013; Pomohaci & Sopa, 2016; Schulenkorf & Edwards, 2012).

I Sverige och även internationellt finns det många idrottsföreningar som arbetar utefter denna vision och de försöker främja för inkludering och social jämlikhet bland ungdomarna i föreningarna (Bjuhr, 2012; Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Schulenkorf & Edwards, 2012). Däremot är ojämlikheterna mellan olika kulturer i landet fortfarande stora och även om social inkludering har visats sig fungera, saknas det viss kunskap om hur det går till i praktiken samt specifika direktiv för hur föreningar ska utformas för att skapa inkludering (Hübinette & Lundström, 2014; Rich, Misener & Dubeau, 2015). Det är därför viktigt att lyfta fram vilka faktorer som är avgörande för att kunna skapa inkludering i en förening enligt ledare som arbetar med det dagligen. Detta för att på så sätt möjliggöra för skapandet av strategier som andra organisationer och samhällen kan tillämpa för att uppnå en mer inkluderande verksamhet. Studien har fokuserat på en idrottsförening i Västsverige som genom olika projekt försöker skapa inkludering och socialt lärande hos nyanlända⁴ genom idrottsverksamheten.

Syfte

Syftet med studien var att ur ett ledarperspektiv belysa vilka faktorer som är avgörande för att kunna skapa inkludering av nyanlända barn och ungdomar i en idrottsförenings verksamheter i Västsverige.

---

⁴ Enligt migrationsverket (2016) är en person är nyanländ om hen är mottagen i en kommun och har fått uppehållstillstånd på grund av t.ex. flyktinskäl under två till tre år. Skolverket däremot har en annan definition av nyanlända och anser att varje utländskt barn som vistas i Sverige nära eller under sin skolgång, oavsett villkor eller förutsättningar, är att anse som nyanlända barn (skolverket, u.å.). Hur länge en person är nyanländ kan alltså variera till viss del, vilket gör att det är lite oklart hur länge en immigrant faktiskt är nyanländ. Dessutom fokuserar den idrottsförening som är fokusobjekt för denna studie på att skapa inkludering för alla de ungdomar som är medlemmar i idrottsföreningen och som bor i det angränsande området. Arbetet gäller alltså inte endast för just nyanlända utan även barn och ungdomar som tillhör andra eller tredje generationens immigranter men som ännu inte har blivit inkluderade i samhället. Majoriteten av barnen och ungdomarna i idrottsföreningen är dock nyanlända och därför kommer detta begrepp att användas framöver i texten för en enklare förståelse och flyt i texten.

Bakgrund

Tidigare forskning

Välbefinnande genom fysisk aktivitet och idrott

Resultatet från en tidigare studie visade att det sociala stöd som utvecklas genom involvering inom idrottsföreningar är starkare än det som utvecklas genom involvering inom en icke idrottsrelaterad organisation. Studien visade att graden av delaktighet inom idrotten och vilken typ av idrott som utövas inte hade någon påverkan på styrkan av det sociala stödet (Nicholson, Brown & Hoye, 2013). En annan studie visade att fysisk aktivitet är ett viktigt verktyg för ungdomars utveckling i det moderna samhället. Studien visade även på att idrott kan användas som ett verktyg i form av stöd och uppmuntran för barn och att det även kan utveckla relationer, kommunikation och social integration. Genom att ett barn deltar i idrott kan barnet utveckla sociala- och ledarskapsförmågor. Kommunikation, social kompetens samt att arbeta i grupp är även något barnet får öva på genom lagidrott (Pomohaci & Sopa, 2016). Det finns även en studie som undersöker orsaker till att ungdomar stannar kvar i en idrottsförening. Resultatet i denna studie visar på att nyckelkomponenterna är att ungdomar sätts i centrum samt att man bör främja för sociala möten och stöd, inflytande, goda villkor för alla samt delaktighet (Lindgren, Dohlsten & Annerstedt, 2016).

Välbefinnande genom fritidsaktiviteter

Det finns studier som visar på att det finns ett samband mellan delaktighet och välbefinnande och en sådan studie utforskar hur nivåerna av delaktighet i organiserade fritidsaktiviteter är relaterade till barns psykosociala välmående bland barn mellan 12 och 14 år. Resultaten visade på att de som hade en medelnivå av deltagande hade en hög livstillfredsställelse, hade många vänner och upplevde mindre press i skolan. De andra två grupperna som hade låg eller hög nivå av deltagande hade mindre vänner och upplevde mer press i skolan (Hertting & Kostenius 2012). Slutsatsen är att en medelnivå av deltagande i organiserad fritidsaktivitet är mer gynnsam för barns hälsa och välbefinnande. En annan studie genomförde en undersökning av relationen mellan fritidsaktiviteter och positivt humör och vilken effekten positivt humör har på hälsan. Resultaten visade att deltagande i fritidsaktiviteter är positivt för hälsan på två sätt. Det minskar stress och effekten av stress, samt att det stärker en persons hälsa och välbefinnande (Han & Patterson, 2007). Forskning har även gjorts på relationen mellan välbefinnande och deltagande i fritidsaktiviteter hos ungdomar, där en studie visade på att deltagande i mindre strukturerade fritidsaktiviteter var relaterat till ett sämre mentalt välbefinnande (Trainor, Delfabbro, Anderson & Winefield, 2010).

Genom att delta i fritidsaktiviteter kan människor bygga sociala relationer, känna positiva känslor, få nya kompetenser och kunskaper vilket leder till bättre livskvalitet. Det har undersökts hur fritidsaktiviteter förbättrar välbefinnande samt vilka fritidsaktiviteter som var mest fördelaktiga. Resultaten visade på att deltagandet i fritidsaktiviteter bidrar till välbefinnande och att vilka aktiviteter som är mest avgörande varierade mellan olika åldrar och könsgupper (Brajša-Zganec, Merkas & Sverko, 2011).

Social inkludering och social rättvisa

Kunskapsläget idag visar på att det finns stora möjligheter att bidra till social inkludering i samhället genom deltagande i idrott för de som är att anse som exkluderade i samhället. Detta genom att individerna lär sig gemensamma värden, självförtroende och demokratiskt synsätt (Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Schulenkorf & Edwards, 2012). Det finns även forskning som visar på att det saknas kunskap om vad som är orsaksmekanismer för skapandet av social inkludering i föreningen samt direktiv för hur idrottsföreningarna ska utformas för att uppnå en inkluderande verksamhet (Rich, Misener & Dubeau, 2015). En studie visar också på att idrottsföreningar kan stödja eller hjälpa skapandet av inkluderingen beroende på hur dess strukturer ser ut. Detta eftersom att idrottsföreningarnas strukturer kan vara exkluderande genom att det skapar hinder för inkludering i form av resurser och målgrupper, samt att det skapas en diskriminering av ”de andra”. Dock finns det fall där inkludering har skett och dessa hinder minskat. Detta genom att de sociala sammanhang som sker inom idrottsföreningen skapar band mellan ungdomarna som sedan fungerar som broar mellan olika sociala grupper (Bjuhr, 2012).

Det är viktigt att notera att det i texten har använts både begreppet integration⁵ och inkludering⁶ och att dessa begrepp ofta används som synonymier eller snarlika begrepp. Denna studie kommer dock att utgå ifrån begreppet social inkludering då fokus i föreningar och skolor bör ligga på att främja för delaktighet, en demokratisk gemenskap och en miljö där alla individers olikheter ses som en tillgång för gruppen och som accepteras av alla, enligt skolverket (Ernald, 2016).

Det har även framkommit att det finns en skillnad mellan social inkludering i och genom idrott och att det är viktigt att göra denna åtskillnad då detta har olika innebörder. Social inkludering i idrott innebär att det ska finnas lika möjligheter för alla att delta i idrotten och att alla ska ha lika villkor och tillgång till den, oavsett ras, etnicitet, kön funktionshinder etc. Social inkludering genom idrott däremot handlar om att använda idrotten som ett redskap för att utveckla personliga, sociala och fysiska kompetenser, värderingar och acceptans bland de barn och ungdomars som deltar i idrotten. Att göra denna åtskillnad är viktig i forskningen kring inkludering genom idrott (Marivoet, 2014).

Det finns även en hel del tidigare forskning om social rättvisa, både om vad det egentligen innebär och hur det ska tillämpas. En studie i USA har undersökt hur social rättvisa kan läras ut genom utbildningar och kommit fram till att det handlar om att uppmärksamma sociala skillnader i form av resurser och möjligheter samt nationella, kulturella, religiösa, politiska och personliga skillnader genom olika pedagogiska metoder (Hahn-Tapper, 2013). Detta för att skapa mer jämlika sociala villkor mellan olika kulturer. Andra studier har visat på att

---

⁵ Integration är ett begrepp som innebär en social process där en minoritet i form av en kultur eller en nationalitet långsamt förenas med ett nytt samhälle (“Integration”, u.å.). Målet är att minoriteten ska uppnå acceptans från det nya samhället och anpassas till det nya samhället genom att främja anställning, utbildning, kulturell anpassning och socialt kapital bland immigranterna (Penninx, 2003).

⁶ Inkludering innebär att minoriteten blir en del av samhället genom att samhället anpassas till minoriteten. Det handlar om att olikheterna mellan grupperna ses som tillgångar för samhället och att alla olika grupper tillsammans skapar en ny grupp och ett nytt samhälle istället för att minoriteterna ska anpassa sig till det rådande (Ernald, 2016; “Inkludera”, u.å.).

utbildning kring social rättvisa i skolor och idrottsföreningar och tillämpning av det i praktiken, är nödvändigt för att skapa ett jämlikt samhälle och skolsystem för alla ungdomar, oavsett kultur eller religion (Dagkas, 2016; Dagkas, Benn & Jawad, 2011).

Ledarskap och idrott

En studie visar att Europakommissionen har belyst vikten av att använda idrott som en viktig arena för att engagera medborgarna i hälsopromotiva aktiviteter, fysiska aktiviteter, ideellt engagemang och aktivt medborgarskap. Studiens mål var att belysa ungdomstränarnas visioner och tankar kring ledarskapets stöd från klubbar och fotbollsföreningar. Resultatet visade att det finns fyra huvudteman för ledarskap; stöd i form av finansiella och andra typer av resurser, erkännande av ledarnas insats, en känsla av att tillhöra en värdegrundsbaserad förening och en positiv utveckling av tränarna (Hertting & Kostenius, 2016). En annan studie belyser och problematiserar mötet mellan barn och ledare inom idrotten. Idrotten i det svenska samhället är i hög grad konkurrerande och en stor del av ungdomars liv, vilket syns genom att statistik visar på att runt 70% av barn mellan 7 och 14 år tävlar i någon slags idrottsförening i Sverige. Många idrottsföreningar bygger på ideellt ledarskap och dessa ledares uppgift är att skapa föreningsfostran och tävlingsfostran genom att basera ledarskapet på ett pedagogiskt sätt. Studien visade på att ett bra pedagogiskt synsätt bygger på att förstå barnens inre tankar och känslor, snabbt kunna se genom barnets motiv, kunna tolka psykologiska och sociala funktioner i barnets inre liv och förstå betydelsen av blyghet, frustration, intressen, svårigheter, humor osv. (Hertting, 2010).

Idrottens roll för inkludering genom föreningsfostran och tävlingsfostran har även problematiserats av Peterson (2004) där det lyfts fram att det finns ett problem med balansen mellan dessa två sätt att fostra ungdomar på. Idrotten är till sin naturlighet tävlingsinriktad och det är ofta möjligheten till framgång och belöning som lockar många ungdomar till engagemang. Däremot har samhället mer intresse av en föreningsfostran där ungdomarna får lära sig att delta i en demokratisk gemenskap, lära sig samarbete och respekt för varandras olika egenskaper, nationalitet, språk och religion etc. Peterson betonar att integration kan skapas inom idrottsföreningarna om en balans mellan tävlingsfostran och föreningsfostran finns (Peterson, 2004). I en annan studie framkommer det att det är svårt att dra en generell slutsats för hur barn påverkas av idrott, men resultatet visar på att ledare uppfattade betydelsen av att det finns både en tävlingsfostran och tävlingsinriktning inom idrotten. Det uppfattades även vara viktigare att det finns en allvarsam inställning till tävling än att det finns en lekfullhet just för att ledarna uppfattade att barnen värderade framgång och resultat högt inom idrotten (Redelius, 2002). När barnen själva ger uttryck för vad de vill så värderar de lekfullheten inom idrotten väldigt högt och ofta mycket högre än en prestationsorientering (Cope, Bailey & Pearce, 2013; Crane & Temple, 2015; Eliasson, 2009; Gracey, 2010; Lindgren, Hildingh & Linnér 2017; MacPhail & Kirk, 2006; Walters, Payne, Schulter & Thomsson, 2015).

Teoretisk referensram

Social inkludering och social rättvisa

Social inkludering är en process som går ut på att förbättra individers och grupper villkor för att på så sätt kunna delta i samhället. Det innebär att minoriteter blir en del av samhället genom att tillsammans med invånarna i det nya samhället anpassas till varandra och skapar ett nytt samhälle istället för att minoriteterna ska anpassa sig till det rådande (Ernald, 2016; "Inkludera", u.å.). Det viktigaste med social inkludering är att främja för delaktighet i samhället för de som inte har möjlighet att ta del av samhällets fördelar. Detta kan bero på t.ex. fattigdom, ohälsa, ras eller utbildningsnivå samt att skapa ett samhälle där de utsatta eller nedtryckta i samhället får sina mänskliga rättigheter respekterade. För att uppnå social inkludering krävs arbete mot att minska fattigdom i form av arbetslöshet, ojämlikhet i samhället, analfabetism, isolering, diskriminering, rasism samt att minska intoleransen från de mer fördelaktiga i samhälle. Förutom detta krävs också arbete för att främja för att alla har en grundläggande inkomst, möjlighet att delta i samhället, empowerment, rätten till fria val och nödvändiga resurser, stödjande miljöer, socialt skydd, respekt samt att arbeta för en antirasistisk utbildning och acceptans för olikheter (Shookner, 2002).

Social inkludering handlar således mycket om social rättvisa, vilket i sin tur handlar om att uppmärksamma skillnaderna mellan olika grupper i samhället. Detta för att på så sätt öka förståelsen för varandras kulturer och nationalitet och vidare att minska ojämlikheter och fördomar mellan dessa grupper (Dagkas, 2016; Hahn-Tapper, 2013). Enligt Bent-Goodley och Hopps (2016) är social rättvisa ett begrepp som handlar om jämlikhet kring rättigheter, rättvisa möjligheter, rätt till utbildning, ekonomisk säkerhet och hälsa samt att vara medveten om att det finns olikheter men att det är acceptabelt.

Frigörande pedagogik och empowerment

Paolo Freires frigörande pedagogik handlar om att få förtryckta människor att frigöra sig och förändra omvärlden genom att göra dem medvetna om sin förtryckta situation och bl.a. lära dem att läsa ("Paulo Freire", u.å.). Freire menar på att människor har en tendens att frigöra sig från förtryck genom att själva trycka ner andra, eftersom att det är den modellen av den bättre människan som de lärt känna. För att undvika den onda cirkeln och frigöra de förtryckta utan att skapa nya förtryckare krävs dialog, reflektion och handling (Freire, 2000). Målet med pedagogiken är alltså att öka olika relevanta kunskaper hos förtryckta människor. Detta genom framför allt dialoger och på så sätt låta dem reflektera över sin livssituation, bli medvetna om hur den ser ut och därefter ge dem möjligheten att använda kunskapen för att i praktiken förändra och/eller skapa sin egen värld ("Paulo Freire", u.å.). En förutsättning för att frigörandet är möjligt är att det finns en tilltro hos människan till att hen har möjligheten och kompetensen för att ta ansvar för sin egen utveckling och frihetsprocess, med andra ord att hen har självförtroende och egenmakt (Hedegaard, 2005).

Empowerment, eller egenmakt som det framöver kommer att kallas, innebär att ha en känsla av kontroll över sitt liv i form av självförtroende och kompetens (Hanson, 2004). Ordet power i begreppet står för både styrka, makt och kraft och det handlar om att ha makt över situationen och sitt liv (Askheim & Starrin, 2007). Egenmakt är ett begrepp som har koppling till

självständighet och handlingsutrymme och beskrivs även som ett sätt att stärka människors handlings- och ansvarsförmåga. Egenmakt ses som ett relationsbegrepp eftersom relationerna handlar om gruppens och individens möjligheter att känna delaktighet, förändra sin livssituation och att kunna kämpa (Sandberg, 2011).

I denna studie har egenmakt använts som ett teoretiskt begrepp för att tolka de processer av lärande som sker inom idrottsföreningen då egenmakt är en stor del av social inkludering och skapandet av delaktighet i samhället. Den frigörande pedagogiken använts som ett komplement till egenmakt för att förstå hur inkludering kan skapas i idrottsföreningar. Då nyanlända immigranter precis har kommit till ett nytt land där de inte kan språket, normer eller har en förståelse för hur kulturen ser ut, är de att anse som underordnade gentemot de som anses som svenskar i samhället och som har all den kunskap som krävs för att passa in i samhället. Därav är den frigörande pedagogiken intressant att använda för att tolka processerna som sker inom idrottsföreningen.

Metod

Design

Syftet med studien var att ur ett ledarperspektiv belysa vilka faktorer som är avgörande för att kunna skapa inkludering av nyanlända barn och ungdomar i en idrottsförenings verksamheter i Västsverige. Därför har studien utgått ifrån en tolkande kvalitativ innehållsanalys ansats då det empiriska materialet har grundats på intervjuer (Ahrne & Svensson, 2015; Krippendorff, 2013). Då fokus ligger på att tolka ledarnas egna uppfattningar och åsikter har studien en hermeneutisk inriktning och forskningsarbetet har bedrivits utifrån en abduktiv slutledningsform. Det innebär att det har funnits en pendling mellan observationer av det empiriska materialet samt tolkning utifrån den utvalda teoretiska referensramen (Fejes & Thornberg, 2015; Thurén, 2007).

Idrottsföreningen som fokusobjekt

Den idrottsförening som denna studie fokuserar på har under de senaste sju åren aktivt arbetat med olika projekt för att främja inkludering, acceptering av olika kulturer samt för att motabeta konsekvenserna av social och ekonomisk segregation. Vissa projekt inom idrottsföreningens integrationsarbete drivs delvis på uppdrag av kommunen och några sådana projekt är ”förfotboll” för pojkar och ”öppen fotboll” för flickor. Målet med dessa projekt är framför allt att ge barnen och ungdomarna en förutsättningslös och rolig fotbollsträning. När barnen och ungdomarna är villiga och bedöms som redo för att börja i ett ordinarie fotbollslag får de hjälp från idrottsföreningen till att hitta en förening som passar dem och som ligger nära deras hem. Om de bedöms som redo beror på hur väl de lärt sig svenska samt om de kan lyssna och visa respekt för ledare och varandra. Det finns även en drop-in verksamhet inom föreningen, som är öppen varannan fredag, där barn och ungdomar samt deras familjer får testa på olika aktiviteter som t.ex. boxning, fotboll, thaiboxning och streetdance.

Urval

De ledare som fick en förfrågan om de ville delta i studien är ledare som är heltidsanställda för inkluderingsarbetet i idrottsföreningen. Urvalet bestod av fem ledare, två män och tre kvinnor, där en av kvinnorna var överordnad chef över de andra ledarna. Det har gjorts en djupintervju och två gruppintervjuer med ledarna. I denna studie har ett ändamålsenligt urval använts. Det betyder att det inte är ett slumpmässigt urval som gjorts utan urvalet bygger på att bästa möjliga information ska fås genom att välja ut de ledare som har kunskap eller erfarenhet på området (Denscombe, 2016). Alla tillfrågade ledare tackade ja till att delta i studien.

Datainsamling/dataproduktion

Den empiri som har använts i studien var redan insamlad av forskare från Högskolan Väst, Göteborgs universitet och Högskolan i Halmstad och fanns tillgänglig som elektroniskt inspelningsmaterial. Detta material bestod av en djupintervju och två gruppintervjuer som alla var semistrukturerade. En djupintervju innebär att intervjuaren och respondenten har ett långt samtal där även intervjuaren får möjlighet att dela med sig av sina tankar och reflektera över dem. Detta för att skapa en relation emellan dem och därav skapa möjlighet för att fånga upp respondentens erfarenheter, värderingar, tankar eller kulturella perspektiv (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). I studien har en djupintervju skett med den ansvariga ledaren och tillika arbetsledaren för projektet i idrottsföreningen i Västsverige som valts ut som studieobjekt i denna forskningsstudie. Djupintervjun varade i en timme och 51 minuter och genomfördes i en lokal med lugn atmosfär. Den ena av de två gruppintervjuerna genomfördes med två kvinnliga tränare från idrottsföreningen. Denna intervju varade i en timme och 12 minuter och genomfördes i en lokal med stökig atmosfär då barn spelade fotboll i samma lokal samt att telefoner ringde under intervjun. Den andra gruppintervjun genomfördes med två manliga tränare från idrottsföreningen. Denna intervju varade i en timme och 18 minuter och genomfördes i en lokal med lugn atmosfär, men med störande moment som t.ex. telefoner som ringde under intervjun.

Databearbetning och analys

Den insamlade data transkriberades med hjälp av dataprogrammet *Transcribe Wreally* till ett fysiskt empiriskt material i form av text av oss (Svensson & Ahrne, 2015). Därefter bearbetades det empiriska materialet genom en kvalitativ innehållsanalys där fokus ligger på att uppmärksamma upplevelser och meningsbärande innehåll i djupintervjuer eller andra texter. Analysen går ut på att hitta olika teman i en text på ett systematiskt sätt och vi gjorde det utifrån följande steg; letade efter meningsbärande-enheter, kodade de meningsbärande-enheter och letade efter likheter och skillnader mellan koderna för att kunna kategorisera dem. Totalt skapades 12 kategorier och därefter konstruerades tre övergripande teman. I det första temat är det sex kategorier, i andra temat är det fyra kategorier och i det tredje temat är det två kategorier. I det sista steget tolkades innehållet i de olika kategorierna. Det empirinära resultatet har analyserats och tolkats vidare utifrån den teoretiska referensramen i diskussionsavsnittet (Krippendorff, 2013; Yurtseven & Bademcioglu, 2016). Anledningen till att materialet kodas in i olika kategorier är för att det är ett enkelt sätt att kunna tolka

materialet och hitta meningsbärande delar i texten (Taylor, Bodgan & DeVault, 2016). Se bilaga för analysmatris.

Etiska principer

Eftersom att denna studie bygger på material som redan var insamlat av forskare från Högskolan Väst, Göteborgs universitet och Halmstad Högskola kunde etiken för insamlingen av materialet inte påverkas i efterhand. Däremot har dessa forskare tydliggjort att alla som deltagit i intervjuerna blivit informerade av studiens syfte samt att deltagandet var frivilligt och därmed har informationskravet uppfyllts (Vetenskapsrådet, u.å). Alla har samtyckt till deltagande och blivit medvetna om att alla uppgifter kommer att hanteras konfidentiellt för att uppfylla samtyckes- och konfidentialitetskravet (Vetenskapsrådet, u.å). Deltagarna i studien har även blivit upplysta om att materialet endast ska användas i forskningssyfte och därmed har även nyttjandekravet blivit uppfyllt (Vetenskapsrådet, u.å).

När det gäller etiken för denna studie har konfidentialitetskravet uppfyllts genom att alla uppgifter om känslig information har hanterats anonymt och konfidentiellt. Nyttjandekravet har uppfyllts genom att allt insamlat material endast har använts till det som är studiens ändamål (Vetenskapsrådet, u.å).

Resultat

Inkluderande värdegrund

Resultatet visade att ledarna beskrev att det var betydelsefullt med en inkluderande värdegrund i idrottsföreningen för att kunna lyckas med inkluderingsarbetet. Sex kategorier av en inkluderande värdegrund identifierades i ledarnas beskrivningar, nämligen goda relationer, förtrogenhet med det svenska språket, kunskap om normer, gemenskap, respekt och disciplinering och jämlikhet.

Goda relationer

Ledarna beskrev goda relationer mellan barnen och ungdomarna i föreningen och ledarna själva som en viktig komponent i idrottsföreningens inkluderingsarbete. Detta då relationerna framför allt skapade möjligheter för ledarna att ha en bättre kommunikation med de unga.

“Men jag har haft en grupp och gjort roliga saker med gruppen, då känner de mig och därifrån så blir det en relation och då blir det ju lättare att kommunicera med dem, lättare att få dem till föreningslivet och liksom vad som helst.” Intervjuperson (IP) 5

Ledarna beskrev även att det var viktigt att skapa goda relationer med ungdomarna. De gav också uttryck för att de skapade goda relationer genom att de hade dialoger med ungdomarna. Med hjälp av dialoger kunde ledarna hjälpa ungdomarna att reflektera över deras uppfattningar och åsikter. Det sågs också som att dialogerna bidrog till ungdomarnas utveckling och att de fick ett bredare perspektiv på saker och ting.

“Det roliga är att de ser oss som storasyskon. Så visst ibland kan jag säga ah varför säger du så, men när de tänker efter, ah men ni har rätt och ni vill bara vårt bästa så oftast så går det att ju... och det blir ingen stor diskussion av det.” IP 3

Ledarna beskrev vidare att goda relationer också kan öppna upp för möjligheten att diskutera viktiga ämnen runt vardagen och livet som kan bidra till främjandet av vidgade perspektiv, förståelse och acceptans bland ungdomarna kring dessa saker.

“Vi pratar om allt...killar, sex, uppfostran, familj, skola, jobb, framtid...” IP 2

För att skapa dessa goda relationer krävdes mycket investering, enligt ledarna. Lika så beskrev ledarna att det krävs att de är närvarande och stödjande när de unga i föreningen behöver hjälp, vilket illustreras i citatet nedan:

“Ja vi har investerat i våra, att bygga de relationerna och det har vi ju gjort genom att vi finns här när de behöver oss.” IP 1

Förtroendet med det svenska språket

En annan del av den inkluderande värdegrunden i ledarnas arbete är att barnen och ungdomarna ska få en förtroendet med det svenska språket, enligt ledarna.

“Det är en del utav integration, att de ska prata svenska” IP 5

Ledarna gav även uttryck för att det är viktigt att det enbart pratas svenska under idrottsträningen och att alla ska kunna sitta med varandra och inte gruppera sig utifrån etnisk tillhörighet för att alla ska lära sig det svenska språket. Detta framgår av citatet nedan;

“Men vi är ganska noga med också att på just träningar och sådana saker så pratar vi enbart svenska just för att de ska ju utvecklas språkmässigt, men sen under pauser och sådana grejer så kan alla sitta och prata med varandra, men vi tillåter inte liksom en klunga somalier sitter där och en klunga albaner sitter där och svenskar, utan alla ska sitta med alla.” IP 2

Det framgick av ledarnas beskrivningar att det även finns ett värde i att ledarna förstår vissa fraser i de nyanländas språk för att de på så sätt kan skapa en känsla av trygghet och gemenskap hos de unga.

“Så det är också även om man har sagt att vi bara ska prata svenska så är det viktigt för oss som jobbar här att vi ska kunna förstå vissa fraser, för jag har alltid sagt att det är viktigt att vi får dem att känna sig hemma...” IP 4

Kunskap om normer

Enligt ledarna är kunskap om vilka normer som gäller i Sverige är en viktig del i inkluderingen av de nyanlända men det går inte bara att förvänta sig att alla ska ta till sig dem med en gång. Ledarna uttrycker att det tar tid och krävs att det finns en relation och vänskap mellan ledarna själva och barnen och ungdomarna, som kan bygga broar mellan kulturerna. På så sätt kan svenska normer enligt ledarna läras ut på ett sätt som accepteras och tas emot på ett bra sätt, vilket presenteras i citatet nedan.

“Jag menar det är klart att jag skulle vilja springa ut hit och skrika att det är faktiskt jämställdhet och demokrati och ni får göra så och så och så, men vad vinner jag på det? Ingenting jag får ju bara...men jag menar hittar du liksom vägar då du liksom väver in det och tillslut så landar du i det här och så har du ändå haft en, skapat dig en relation och en vänskap med folk, jag menar det är ju det som är syftet. Annars skulle det inte funka över huvud taget.” IP 1

Det kan också, enligt ledarna, vara värdefullt att som ledare ha kunskap om de normer som gäller i de nyanländas kulturer och de normer som gäller i det aktuella svenska området för att på så sätt skapa tillit och förtroende från de nyanlända, vilket illustreras i citatet nedan.

“Ehm men vi har ju den fördelen att vi är uppvuxna här och därför har vi just de relationerna och sen så är det ju sen är det ju jag och X.” IP 2

Ledarna betonade också i citatet nedan att det är viktigt att göra de nyanlända medvetna om att det är okej att inte följa normerna i samhället men att detta får konsekvenser. Ledarna hävdar också att normer är regler som gäller för alla och bryter man mot normerna kommer vissa att reagera och ofta på ett negativt sätt.

“Åh det här är, den här vardagsrasismen, den är väldigt utbredd. Rasism att man, jag tycker att det har blivit, det har gått till överdrift, men du är inte rasist för att du talar om för folk att det finns ju liksom regler och krav för alla, om inget annat så finns det normer och vill du då inte följa normerna nej fine, men det finns konsekvenser om man då väljer att inte göra det.” IP 1

Gemenskap

Ledarna beskrev att samarbete är viktigt i den inkluderande värdegrunden, då det skapar en gemenskap samt ökar förståelsen för varandra som individer. De menade också att samarbete även skapas genom lagidrotten i sig och barnen och ungdomarnas gemensamma ansträngningar på idrottsplanen, vilket i sig kan leda till att de unga kan få en förståelse för varandra.

“Utan nu måste de samarbeta, de här som vi har valt ut, sen spelar i det blåa laget det röda laget de måste ju göra någonting för att samarbeta ihop och då liksom det kanske händer någonting där och de börjar förstå varandra.” IP 5

Ledarna talade också om att fostra barnen i föreningen är en viktig del i inkluderingen då det skapar gemenskap och förmåga att arbeta tillsammans i grupp för att uppnå ett gemensamt mål.

“Jag skulle vilja säga att den är nästan lika viktig, och det har med och göra att föreningsfostran är ju det allra viktigaste, det är ju inget snack om saken. För du blir å andra sidan, kommer du som en egoistisk individ så blir du ingen duktig fotbollsspelare, du måste lära dig att jobba i team också för det första.” IP 1

Ledarna beskrev även att det är viktigt vid skapandet av gemenskap att det finns ömsesidigt förtroende för varandra och en känsla av trygghet i gruppen. Detta framför allt eftersom att

tryggheten gör att de unga känner sig som hemma och ökar chansen för att de vill komma tillbaka till föreningen och gemenskapen. Se citatet nedan.

“Så det är ett sätt också, jag har alltid sagt man måste få dem att känna sig hemma, jättefort och då fortsätter dem komma tillbaka.” IP 4

Förtroende för varandra var något som, enligt ledarna, tar tid att bygga upp. En av ledarna ansåg att genom ledarnas profilkädrar kan barnen och ungdomarna lätt identifiera och känna igen ledarna. De gemensamma kläderna bland ledarna beskrevs av dem som ett viktigt symbolvärde.

“Det handlar om att skaffa förtroende eller ja få ett förtroende för varandra, det har tagit tid att bygga upp det, alla visste ju inte vem jag var i början, men nu vet de ju speciellt när vi har fått lite profilkädrar.” IP 4

Respekt och disciplinering

En annan viktig värdegrund i inkluderingsarbetet, enligt ledarna, var disciplinering och regelverk som är samma för alla barn och unga i idrottsföreningens olika verksamheter. Ledarna gav uttryck för att dessa barn och ungdomar behöver ha struktur och tydliga mål för att kunna prestera som bäst och vara delaktiga i föreningslivet, vilket går att utläsa av citatet nedan.

“Samtidigt som vi också ser att ja men den disciplinen de sätter i ungarna där är faktiskt nyttig. Det går inte att lulla med de här ungarna alltid, utan de behöver mål och motivation, mer än någon annan.” IP 1

Ledarna betonade också vikten av att barnen och ungdomarna behöver bli medvetna om att idrottens regler är samma över hela världen oavsett religion eller etnicitet och att denna målsättning är något ledarna jobbar med dagligen. Ledarna beskrev det faktum att idrottens regler är densamma för alla och är också en faktor som driver barnen och ungdomarna mot ett gemensamt mål som kan skapa en känsla av samhörighet, vilket illustreras av citatet nedan.

“Ja tror jag, du måste vara oerhört hård och konsekvent, det är ju som vi säger, innanför grindarna här så är bollen rund, samma, reglerna är samma över hela världen, det spelar ingen roll vad du tror på. //...// Det är ju något som vi behöver jobba med hela tiden och vara stenhårda och då är det jättebra att det är stenhårt, de använder ju fotbollen också till att driva dem till någonting gemensamt då.” IP 1

Enligt en av ledarna använder de ett värdegrundskontrakt för att uppnå disciplin och konsekventa regler för alla unga i idrottsföreningen. Detta kontrakt innehåller regler om vad som är ett accepterat och inte accepterat beteende och agerande inom idrottsföreningen.

“Så jag tycker någonstans inte, det är klart att det de är, men vi har bra, vi försöker ändå hålla väldigt hårt på det här med värdegrundskontraktet och vårdat språk och lite sånt. Sen är ju, det är ju något som man får jobba med hela tiden, men det är inte acceptabelt om man säger så. Det är inte acceptabelt, det står i kontraktet, fula ord, tänk på det språk du, man kallar inte folk för det och det.” IP 1

Däremot betonade en annan av ledarna att det även måste finnas en balans mellan lek och allvar inom idrottsföreningen och att även om ledarna ska hålla ett seriöst och professionellt förhållningssätt så är det också viktigt att skoja med de unga ibland.

“Det är vi, som sagt, vi skojar väldigt mycket med dem men vi håller ju en professionell nivå.” IP 5

En annan komponent som enligt ledarna var viktig för arbetet var att det finns en ömsesidig respekt mellan alla i föreningen. Ledarna uttryckte även att respekt också är något som inte bara kan begäras av andra utan att det är något som måste visas för andra för att därefter kunna få det tillbaka.

“Respekten är ju så himla viktig. Och det är det man alltid måste börja med. Visa respekt och sen få tillbaka den.” IP 2

Jämlikhet

Även jämlikhet betraktades som en viktig inkluderande värdegrund av ledarna. Ledarna uttryckte att det innebar att alla barn och ungdomar som kommer till idrottsverksamheterna som föreningen anordnar, behandlas på lika villkor och med samma disciplin som alla andra ungdomar i föreningen, även om de precis är nyanlända och inte ens kan prata svenska.

“Även om de liksom är nyanlända och de kan inte språket, det ska vara lika mot alla så är det bara, det går inte att gulla och ha sig.” IP 4

Enligt ledarna gäller denna jämlika behandling även på idrottsplan då alla ska vara välkomna och få vara med och spela oavsett etnicitet, kultur och religion vilket en av ledarna gav uttryck för i citatet nedan.

“Men när de är med oss då vet de att vi är väldigt stränga med sånt och alla är välkomna och alla får spela, det spelar ingen roll vart du är ifrån och vilken kultur och om jag får säga, vilken planet du är ifrån... ja men” IP 5

En av ledarna berättade även vikten av att stötta de som är svagare i gruppen eller de som är blyga och som behöver mer hjälp än andra, utan att på något sätt särbehandla dem.

“Alla är lika mycket värda, det är alltså i mina ögon så behandlar jag alla samma, alla lika, så är det och när jag ser att det finns en svagare bland gruppen då kan man försöka vara lite mer hjälpsam för att försöka få den att komma igång och jag säger alltid till alla som vi är ute och pratar med att även om det är klasser eller stora grupper eller enskilda som vi fångar upp då, var inte blyga eller var inte oroliga eller blyga för någonting utan kom bara dit så hjälps vi åt.” IP 4

Ledarkompetens och behovsanpassning

Ledarkompetens och behovsanpassning var andra faktorer som betraktades som avgörande för att verksamheten ska fungera tillfredsställande i inkluderingsarbetet. Detta tema identifierades

i form av fyra kategorier; "rätt" personal, ledares engagemang och ansvar, gränsdragningar och behovsanpassade aktiviteter.

"Rätt" personal

För att en inkluderande verksamhet ska fungera måste det finnas "rätt" personal på plats enligt en av ledarna. Här betonades vikten av att personalen har "rätt" personlighet för arbetet snarare än "rätt" utbildning.

"Men jag brukar säga att det är därför det är så viktigt att det är rätt personer på rätt plats, för det kanske inte är så att det här är något du kan lära dig, du måste ha det med dig. Du måste ha det inbyggt i dig som person. Mycket utav det som de ska utföra här måste var rätt person på rätt plats för det är inte bara att du har rätt utbildning, så måste vara rätt person."
IP 1

Enligt denna ledare var "rätt" person en individ som är en medmänniska, har ett samhällsengagemang och empati för andra människor.

"Alltså det, den rollen är ju precis lika viktig i den här anställningsformen, att du är en medmänniska, du, du vill ha liksom ja... du vill ha ett bra samhällsengagemang och empatin för andra människor, är oerhört viktig. Och det är mycket viktigare för att det att det är rätt personer än rätt utbildning." IP 1

Ledarna uttryckte också att det är viktigt att personalen trivs tillsammans och delar samma värderingar och synsätt på arbetet och de unga för att arbetet ska fungera bra. Det är även viktigt att de kompletterar varandra och samarbetar bra, vilket uttrycktes av ledarna i citatet nedan.

"Och sen att få arbeta med hen är ju bara ett jätte plus för att vi funkar ju på exakt samma sätt. Vi har exakt samma tankesätt, vi har exakt samma värderingar. Sen att jag kanske är lite argare ibland eller att hen är lite argare ibland men vi lugn, vi kompletterar varandra jättebra. Vi lugnar ner varandra. Vi har båda en kort stubin men vi funkar på exakt samma sätt och för mig är de det bästa verktyget som jag har i mitt jobb." IP 2

En av ledarna ville också betona att det är viktigare med en spontanitet och flexibilitet hos personalen snarare än ett tydligt och strukturellt regelverk. "Rätt" personal innebar, enligt ledaren, folk som kan se vad behöver göras och förutsäga vad som ska hända och agera därefter.

"Jag är rädd att man förstör det spontana, det här, flexibiliteten som man har om man har för mycket det här nu ska vi göra så och så. Utan man måste se det. Har du rätt personer på rätt plats med rätt relationer så ser dem det, de ser vad som behövs göras eller vad som behöver hända eller var ska jag gå in och bryta där." IP 1

Ledares engagemang och ansvar

Engagemang och ansvar för de unga i idrottsföreningens verksamheter var en faktor för att inkluderingsarbetet ska fungera och det krävs att ledarna agerar om något händer enligt en av ledarna.

“Ja och så fort det händer något så försöker man rycka ut, vi är inga poliser men vi känner ju ändå till alla.” IP 4

Engagemanget kräver också, enligt ledarna, att alla ledare känner ett samhällsansvar och därför är villiga att ägna tid åt de unga på ledig tid. Ledarna uttryckte att det är viktigt att de unga känner sig uppmärksammade och om de behöver hjälp utanför ledarnas arbetstid måste någon se till att lösa det. Det är upp till ledarna att stötta varandra i arbetet och se till att lösa situationen på något sätt, vilket en av ledarna talade om i citatet nedan.

“Utan för mig handlar det om att du ska ha ett kall. Och så självklart, det kanske är fel att säga att ja men herregud folk måste ha ett eget liv! Ja det får man gärna ha men ska man jobba tillsammans med oss får man inte säga till barnen att jag har inte tid med dig nu för jag är ledig. Utan då får man se till att lösa situationen, att någon annan tar över annars, för det, utan här är det, liksom, ringer nån mig klockan tio på kvällen så måste jag se till det, och kan jag inte göra det själv så säger jag bara att du jag ringer om en stund, vi löser det. Eller jag, någon kommer, eller nått sånt. Så därför är ju typ alltid någon jour, alltså vi får ju liksom försöka.” IP 1

Genom att vara engagerad i arbetet krävs det också att personalen är villiga att ta egna initiativ och vågar agera om det behövs, enligt en av ledarna.

“Väldigt mycket nytt initiativtagande är det här arbetet då och våga göra någonting.” IP 5

Gränsdragningar

Enligt ledarna är det svårt att dra gränser mellan privatlivet och det ideella engagemanget när det framför allt gäller arbetstider. De uttryckte även att det är viktigt att hitta en balans, vilket illustreras i citatet nedan.

“Men då vad som är privatliv och vad som är ideellt engagemang och tider och lite sånt, där är det ju jättesvårt och dra en gräns. Det är ju inget snack om saken.” IP 1

Ledarna talade också om att det är viktigt att det finns en balans mellan privatliv och arbetsliv då detta kan vara svårt att balansera då ledarna ofta har egna familjer och barn som kräver tid och engagemang.

“Det kan vara påfrestande ibland för att man blir ju verkligen deras barnvakt nästan. Så det är så här, men nu är min dotter inte hemma var är hon? Ja men det är fredag, klockan är tre, jag vet inte.” IP2

En anledning till att denna gränssättning är att ledarna betraktade det ibland som svårt att när föräldrarna till de unga i idrottsföreningen lägger mycket ansvar på ledarna och förväntar sig att de ska ansvara för dem även på fritiden. Det är därför enligt ledarna viktigt att göra

föräldrarna medvetna om att det är ett problem och att de behöver lägga mer ansvar på sig själva som föräldrar.

“Ja nej det är jättesvårt att dra gränser. För att föräldrarna är så behövande av oss. Men där känner jag också såhär, som förälder så måste du försöka ta lite mer ansvar också och inte lägga över det på någon annan som du faktiskt egentligen inte känner.” IP 2

Ledarna såg också det som viktigt att försöka skapa en balans mellan personalen oavsett anställning eftersom att det, enligt ledarna, verkar vara ett problem inom idrottsföreningen att vissa ledare är anställda medan vissa är ideellt engagerade och därför inte får lön. Om man skiljer på dessa arbetsformer för mycket kan det skapa en känsla av vi och dem och skapa en inre konflikt, enligt ledarna.

“//...// men annars så är det ju viktigt att tala om för de andra att vi skiljer på det ideella arbetet och, de är ledare som er för annars, annars blir det, annars blir det liksom dom och vi. Ni är anställda, vi är inte anställda. Det är jätte...det är svårigheten med att jobba i en ideell förening faktiskt.” IP 1

Behovsanpassade aktiviteter

För att inkluderingsarbetet ska fungera krävs det, enligt ledarna, även att idrottsföreningen anpassar dess aktiviteter efter individernas behov och önskemål. Ledarna uttryckte behovet av att ha ett varierat utbud av idrottsaktiviteter eftersom att alla har olika behov och önskemål när det gäller idrott, alla vill inte bara spela fotboll. Likaså uttryckte de att det är viktigt för ledare att vara medveten om att det är den sociala gemenskapen som är det huvudsakliga syftet med deltagandet i idrottsföreningen.

“Sen är det ju så att vi har ju jobbat oerhört hårt med värdegrundsfrågor, dessutom är vi ett område som tack vare kanske vårt arbete, det finns ganska mycket att erbjuda ungdomarna. De kan prova på allt möjligt, det är idrottsskolor, det är det...för vi förstår ju också nåstans att alla blir ju inte fotbollsspelare. //...// De tror att det är fotboll de vill spela för det är det de känner till, men egentligen är det den sociala gemenskapen de vill komma in, lära känna människor.” IP 1

Det betraktades också som viktigt att anpassa lokalerna efter målgrupp för att främja för maximalt deltagande då t.ex. tjejer från vissa kulturer vill ha insynsskyddat för att våga delta i aktiviteten vilket uttrycktes i citatet nedan.

“Ja men den brukar va, och ibland har dom ju haft dans nere bredvid där fäktningen är //...// och då har det också kunnat vara fullt det men den tona bort sen för då kom det inte så många tjejer för dom ville inte stå och liksom folk ska titta ner på dom. Även om det är öppet i den andra hallen också så kan dem stänga dörren om dom vill och det blir inte så att man liksom står och kikar på det sättet då.” IP 1

Goda yttre villkor

Goda yttre villkor var också faktor som betraktades som avgörande för att verksamheten ska fungera tillfredsställande i inkluderingsarbetet. Detta tema identifierades i form av två kategorier; goda ekonomiska förutsättningar samt fler och bättre resurser

Goda ekonomiska förutsättningar

För att arbetet ska gå ihop är det viktigt att det finns ett ekonomiskt underlag för idrottsföreningen, enligt ledarna. Ledarna förklarar att när barnen och ungdomarna flyttat över från de öppna verksamheterna till idrottsföreningens ordinarie verksamhet börjar de därför att betala medlemsavgifter. En stor del av inkomsten i föreningen baseras, enligt ledarna, på medlemsavgifter och för att främja för att dessa betalas är det viktigt att erbjuda alternativa betalningsmetoder som t.ex. avbetalningar, för att även de som har det svårt ekonomiskt ska kunna delta i idrottsföreningen.

“Vi har haft perioder när vi har tryckt till och sagt att nu ska medlemsavgiften betalas och så har det liksom kunnat hoppa iväg tre fyra stycken från varje lag till en annan klubb men dom kommer tillbaka lika fort för dom ska ju betala medlemsavgiften där med. Då är vi väldigt, vi pratar med dem, vi förklarar att man kan söka hjälp via socialtjänsten, man kan få kvitton, de kan få börja avbetalningar.” IP 1

Det betraktades även som viktigt att idrottsföreningen själva söker bidrag från olika instanser för att utöka de ekonomiska tillgångarna, vilket illustreras i citatet nedan.

“Och sen är ju vi duktiga, vi söker ju också in pengar, vi har ju sökt in under de här åren x antal miljoner alltså...” IP 1

Fler och bättre resurser

För att inkluderingsarbetet ska fungera krävs att det finns bra tillgång till resurser inom idrottsföreningen och i idrottsföreningen finns det, enligt ledarna, ett stort behov av resurser i form av utrymme. Detta uttryckte ledarna som ett problem för idrottsföreningen då de inte har möjlighet att ha alla de aktiviteter som de skulle vilja ha och därför är det en del ungdomar som går miste om föreningens stöd.

“Men vi behöver utrymme, vi behöver ha ställen där även de som är över arton år kan komma, andra kvällar.” IP 1

Det finns också, enligt ledarna, ett behov av ekonomiska bidrag då en brist på detta kan orsaka att det inte finns pengar för alla unga som vill delta i föreningslivet.

“Nej men i mitt uppdrag så är det, så ingår och se till så att vi, alla barn och ungdomar har meningsfull fritid. Ska jag säga till de här ute då, tillhör du ensamkommande? Nä men då får inte du följa med oss för vi har inte pengar för dig. Jag bara...koko. Jag orkar inte, det, jag vill inte höra det här längre. Lös situationen.” IP 1

Diskussion

Metoddiskussion

I studien var det totalt fem personer som deltog i en djupintervju och två gruppintervjuer. Enligt Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) är det oftast inte tillräckligt att intervjua en eller ett par personer. Intervjuas det istället sex till åtta personer ökar trovärdigheten för studien och det undviks att få med personliga uppfattningar. Det var fördelaktigt att ha flera intervjupersoner för att få ett så bra underlag som möjligt, men det är samtidigt intervjuernas kvalitet och omfång som är avgörande för om underlaget är bra eller inte. I denna studie har få intervjupersoner deltagit men underlaget var rikt då de ledare som valdes ut hade en större ledarroll och kunde representera idrottsföreningen, vilket är ett kriterium för trovärdigheten (Cope, 2014). Det var även ett rikt underlag då datamaterialet totalt bestod av fyra timmar och 21 minuter långt inspelat material.

Enligt Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) kan formuleringen av intervjufrågorna påverka svaren. Denna studie byggde på intervjuer som har genomförts och spelats in av andra forskare. Därför fanns det inte möjlighet att påverka intervjufrågorna och datainsamlingen och syfte och frågeställningen fick istället anpassas efter det empiriska materialet. Däremot kan det faktum att intervjumaterialet redan gjorts av forskare med kompetens och erfarenhet inom ämnet och datainsamlingsmetoden ha varit en fördel för studien. Detta eftersom att datainsamlingen har gjorts på ett kvalificerat sätt och det har gett studien en starkare tillförlitlighet (Cope, 2014).

Det var även relevant att ta hänsyn till den miljön där intervjuerna ägde rum. Miljön där en intervju äger rum kan influera resultatet pga. att intervjupersonerna påverkas av faktorer i omgivningen. Dessa intervjuer genomfördes på idrottsföreningen vilket är ledarnas arbetsplats. Enligt Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) kan en person som intervjuas på sin arbetsplats påverkas av att hen vill framstå som en god kollega eller chef. I denna studien kan intervjupersonerna ha påverkats av att deras medarbetare varit i närheten och inte vågat dela med sig av viss information. Det kan dock också ha varit en fördel då det kan ha ansetts vara en välbekant miljö och gett en känsla av trygghet.

Enligt Svensson och Ahrne (2015) kan det under en intervju och andra forskningssituationer uppstå maktrelationer som kan påverka resultatet. Då det under de olika intervjuerna var två forskare som deltog i intervjun, oavsett om det var en eller två informanter, uppstod det en maktrelation mellan intervjuare och informanter där intervjuarna hade övertaget. Detta kan då ha orsakat att informanten kanske kände sig underordnad och inte vågade uttrycka sig lika öppet eller ärligt som hen skulle ha gjort om det bara varit endast en intervjuare. Däremot har två intervjuare en fördel då det blir fler ögon och öron som kan lyssna och observera informanten under intervjun. Dessutom kan en ställa frågor medan den andra antecknar och på så sätt skapa förutsättningar för en bättre koncentration och ett bättre resultat (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). Eftersom att denna studie grundade sig på intervjuer som redan genomförts var det svårt att avgöra hur maktrelationerna har påverkat resultatet, varken positivt eller negativt.

De inspelade intervjuerna som användes som datamaterial för studien transkriberades genom dataprogrammet *Transcribe Wreally*, vilket innebar att materialet bearbetades ordentligt och möjliggjorde för en djupare förståelse och kännedom om materialet i sig. Detta är enligt Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) en styrka för studien då analys och tolkning av materialet kan förenklas och fördjupas genom detta. Vid analysen valdes endast de citat ut som var relevanta för studiens syfte vilket ökade trovärdighet och giltighet för studiens resultat (Cope, 2014). Ett problem som kan uppstå vid tolkning av intervjuer är det faktum att uttågarna kan ha andra betydelser än vad forskaren tolkar det som (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). Detta innebar att det fanns en risk för att de citat som använts i resultatet kan ha tolkats på ett annat sätt än vad respondenten hade för avsikt. Det kan ha medfört att citaten egentligen har en annan innebörd än vad som har presenterats i resultatet, vilket minskar resultatets giltighet (Cope, 2014). För att undvika detta har det empiriska materialet i denna studie transkriberats och tolkats av samma person för att öka förutsättningarna för att uttågarna tolkades på rätt sätt. Detta genom att forskaren tolkade uttågarna både som textmaterial och ljudmaterial.

Studiens resultat har belyst vilka faktorer som är avgörande för att inkluderingsarbetet inom den valda idrottsföreningen ska fungera. Genom att tydligt visa på vilka värden, villkor och hinder som enligt ledarna i idrottsföreningen kan främja eller försvåra för social inkludering av nyanlända inom en idrottsförening kan också hela eller delar av resultatet överföras till andra miljöer eller grupper där social inkludering av nyanlända eller andra underordnade grupper i samhället är relevant. Sådana miljöer skulle kunna vara fritidsgårdar, skolor eller andra föreningar (Cope, 2014). Det är dock viktigt att poängtera att det alltid är upp till läsaren att bedöma studiens överförbarhet till andra kontexter än den studerande.

Resultatdiskussion

Syftet med studien var att ur ett ledarperspektiv belysa vilka faktorer som är avgörande för att kunna skapa inkludering av nyanlända barn och ungdomar i en idrottsförenings verksamheter i Västsverige.

Inkluderande värdegrund

Resultatet visade på att ledarna gav uttryck för att det är viktigt att ha en inkluderande värdegrund i arbetet med nyanlända barn och ungdomar, för att kunna skapa social inkludering. För att skapa en inkluderande värdegrund var det enligt ledarna viktigt att bygga goda relationer med barnen och ungdomarna då det enligt ledarna möjliggjorde för en bättre kommunikation mellan ledarna och barnen och ungdomarna i idrottsföreningen. För att denna kommunikation ska fungera krävs det enligt ledarna att det finns en förtrogenhet med det svenska språket hos alla inom idrottsföreningen för att alla ska kunna förstå varandra och vara delaktiga i kommunikationen. För att uppnå detta är det också enligt ledarna viktigt att alla pratar svenska under idrottsträningen och att alla sitter i blandade grupper under pauserna för att minska risken för skapandet av grupperingar efter etnicitet. Detta resultat stöds också av tidigare forskning som visar att just lagidrotten kan främja för goda relationer, kommunikation och utvecklandet av det svenska språket (Hertting & Kostenius 2012; Pomohaci & Sopa, 2016). En bra kommunikation är också viktig för ungdomarnas utveckling

av egenmakt och möjligheter för utveckling i samhället. En förtrogenhet med det svenska språket och förmågan att kommunicera på ett bra sätt med omgivningen är också en viktig faktor för att kunna ha kontroll över sitt liv och att kunna påverka omgivningen (Askheim & Starrin, 2007). Därmed är en bra kommunikation också en viktig faktor för hälsan och välmående då en bristande känsla av egenmakt kan påverka individens självständighet, självförtroende och handlingsförmåga (Hanson, 2004; Sandberg, 2011).

Resultatet visade även på att skapandet av goda relationer, enligt ledarna, också skapar en större möjlighet för ledarna att stödja ungdomarna när behovet finns. Ledarna hävdade också att relationerna gav dem möjlighet att vägleda barnen och ungdomarna i livet och skapa förutsättningar för utveckling genom reflekterande dialoger och diskussioner samt att öppet diskutera ämnen och frågor som är viktiga i vardagen. Genom att reflektera och diskutera ämnen som sex, uppfostran, familj och framtidsförhoppningar kan ungdomarna få ett vidgat perspektiv samt en förståelse och acceptans för nya tankar och uppfattningar. Det faktum att ledare diskuterar sådana livsviktiga ämnen är dock komplicerat och skulle kunna medföra negativa konsekvenser för alla involverade. Det går att tänka sig att det skulle kunna uppstå stora kulturskillnader kring de olika ämnena och att barnen och ungdomarnas uppfostran hemma eventuellt skulle kunna krocka med det som ledarna pratar om. Detta skulle i sin tur kunna orsaka förvirring hos barnet och ungdomen över vad som är rätt och fel samt eventuellt skapa konflikter inom familjen eller mellan föräldrar och ledare (RFSU, 2010). Ledarna i detta fallet har visserligen fått utbildning kring inkludering och hur man pratar med barn och ungdomar om känsliga ämnen men det är ändå viktigt att vara försiktig när det gäller detta. Det kan vara lätt att utgå ifrån egna åsikter och erfarenheter utan att ta hänsyn till barnens och ungdomarnas omständigheter och det kan då bli fel även om ledarna menar väl. Ledare som inte har utbildning kring detta bör därför akta sig för att ha sådana diskussioner med barnen och ungdomarna.

Resultatet visade även att kunskap om normer spelar en stor roll vid social inkludering, då det enligt ledarna är viktigt att det finns en förståelse hos de nyanlända för vilka normer som gäller i Sverige för att de ska kunna inkluderas i samhället. Enligt ledarna är det också viktigt att förklara att de inte måste följa normerna men att de måste räkna med konsekvenser som kan vara jobbiga om de ändå väljer att gå emot de normer som finns i samhället. Dessa konsekvenser kan t.ex. vara svenskars reaktioner på ett visst beteende eller förhållningssätt som bryter mot de svenska normerna. För att skapa denna förståelse krävs det, enligt ledarna, att det finns just goda relationer och vänskap mellan ledarna och ungdomarna som kan skapa en väg mellan de olika kulturerna. En studie har visat på att dessa vägar kan skapas genom de sociala sammanhang som sker inom idrottsföreningar och därmed fungerar som broar mellan olika sociala grupper (Bjuhr, 2012). Detta kan dock endast ske om verksamheten är strukturerad på ett sätt som främjar för gemenskap och jämlikhet mellan alla medlemmar oavsett etnicitet och religion och därmed förhindrar uppkomsten av diskriminering och exkludering inom idrottsföreningen (Bjuhr, 2012). Normer kan alltså läras ut och social inkludering skapas genom skapandet av relationer mellan ledare och de unga samt genom främjandet av gemenskap och jämlikhet för alla inom föreningen. Tidigare forskning stödjer även ledarnas beskrivningar om att normer är en viktig del av inkluderingen genom att de

belyser värdet av deltagande i idrott. Detta eftersom att det kan bidra till att nyanlända lär sig gemensamma värden och tillit till sig själva som individer och därmed främja för empowerment och socialt deltagande i samhället (Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Schulenkorf & Edwards, 2012; Shookner, 2002). Det faktum att ledarna diskuterar och lär ut svenska normer är alltså viktigt för ungas inkludering, men det är också viktigt att påpeka att det inom föreningens verksamheter finns en stor mängd barn och ungdomar med en annan etnicitet än etniska svenskar. Det kan försvåra för utlärnigen av svenska normer då det inte finns så många barn och ungdomar inom föreningen som är etniskt svenska. Det hade troligtvis varit mer givande för de nyanlända barnen och ungdomarna om de fått umgås och spela med fler etniskt svenska barn och ungdomar för att lära sig normerna på ett bättre sätt.

Resultatet har, som tidigare nämnt, visat på att det genom skapandet av goda relationer främjar för en bra kommunikation mellan ledarna och ungdomarna. Kommunikationen i sin tur bidrar, enligt ledarna, till möjligheter för ledarna att ha dialoger med ungdomarna där de får reflektion över viktiga ämnen i vardagen i syfte att skapa nya perspektiv och förståelse för deras situation och uppfattningar, samt skapar förutsättningar för en bredare kunskap om normer hos barnen och ungdomarna. Goda relationer, kommunikation genom språket och kunskap om svenska normer är alltså förutsättning för att de nyanlända ska kunna vara delaktig i samhället och är därför också en viktig komponent för att lyckas utvecklas inom samhället och förändra sin livssituation i enlighet med den frigörande pedagogiken (Paulo Freire”, u.å.). Utan dessa verktyg är det svårt att ha en dialog och reflektera samt att det är därför svårt att skapa förståelse för livssituationen och förändra den (ibid.).

När det gäller skapandet av gemenskap hos ungdomarna inom idrottsföreningen beskrev ledarna att det är viktigt att alla känner sig välkomna. De beskrev även att en känsla av gemenskap främjar en högre delaktighet i aktiviteterna och gemenskap. Det är också viktigt, enligt ledarna, att arbeta för ett bra samarbete mellan ungdomarna då det i sig skapar gemenskap och förståelse för varandra som individer. För att skapa samarbete och gemenskap krävs enligt ledarna fokus på att skapa en känsla av trygghet i gruppen och förtroende för ledarna och varandra. Samarbetet skapas också, enligt ledarna, genom lagidrotten och de ungas gemensamma strävan mot samma mål. Genom att skapa en känsla av trygghet och förtroende hos ungdomarna samt gemenskap och samhörighet kan idrottsföreningen bli en stödjande miljö för ungdomarna. En stödjande miljö är en viktig komponent för den sociala inkluderingen samt kan bidra till att ungdomarna stannar kvar i föreningen (Lindgren, Dohlsten & Annerstedt, 2016; Shookner, 2002). Forskning har även visat på att idrottsrelaterade organisationer kan utveckla starka sociala stöd inom verksamheten oavsett hur hög delaktigheten är i verksamheten (Nicholson, Brown & Hoye, 2013). I resultatet framgick det inte hur hög delaktighet som finns inom idrottsföreningen och det går därför inte att dra några slutsatser kring relevansen mellan delaktigheten och styrkan i det sociala stödet i denna studie. Däremot visar detta på att det är möjligt att genom ett fokus på skapandet av trygghet och gemenskap i idrottsföreningen skapa en stödjande miljö och därmed skapa större förutsättningar för en lyckad inkludering. Forskning stödjer också ledarnas beskrivningar om att idrott kan användas som ett verktyg för att öka förmågan att arbeta tillsammans i en grupp

samt främja för inkludering genom att individerna lär sig gemensamma värden och ett demokratiskt synsätt (Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Pomohaci & Sopa, 2016; Schulenkorf & Edwards, 2012). Idrotten kan alltså vara ett verktyg för skapandet av samarbete och gemenskap om alla får vara med och delta i aktiviteterna samt om alla arbetar tillsammans för att uppnå ett gemensamt mål.

Ledarna betonade också att det är viktigt att det finns en föreningsfostran i idrottsföreningen då det främjar för gemenskap och samarbetsförmågan. Det kan vara en viktig del av inkluderingsprocessen eftersom att målet är att skapa en känsla av gemenskap och samhörighet mellan de unga oavsett bakgrund (Peterson, 2004; Shookner, 2002). Forskning har dock visat på att det måste finnas en balans mellan föreningsfostran och tävlingsfostran inom verksamheten. Det behövs en tävlingsinriktning i idrottsföreningen för att kunna skapa mål och motiveringar inom idrottsföreningens verksamhet, men föreningsfostran behövs för att lära ut samarbete, demokrati, respekt för olikheter och utan föreningsfostran är det svårt att skapa en social inkludering (Peterson, 2004). Det är därför viktigt att balansera föreningsfostran med tävlingsfostran för att skapa bästa förutsättningarna för en inkluderande verksamhet även om det är föreningsfostran som är mest avgörande ur ett inkluderande perspektiv. Det är dock viktigt att skilja mellan barn- och ungdomsidrotten då det enligt *Idrotten vill* är viktigt att endast fokusera på lek och gemenskap hos barn under 13 år och inte på prestation (Riksidrottsförbundet, 2015).

Resultatet visade också på att det, enligt ledarna, är viktigt att ha struktur och tydliga mål för att ungdomarna ska kunna vara delaktiga i föreningslivet. För att lyckas med detta använder ledarna ett värdegrundskontrakt för att kunna ha konsekventa regler för alla ungdomar inom idrottsföreningen. Kontraktet innehåller regler om vad som är accepterat och inte accepterat beteende och agerande inom idrottsföreningen. Ledarna beskrev att de inte bara kan fostra barn och unga genom disciplin utan det måste finnas en balans mellan disciplin och lekfullhet. Tidigare forskning har visat på att när barnen själva berättar om vad de vill, är lekfullheten viktig för dem inom idrotten. Därtill framkommer det i samma forskning att det är fler barn som värderar lekfullheten inom idrotten högre än prestation och resultat (Cope, Bailey & Pearce, 2013; Crane & Temple, 2015; Eliasson, 2009; Gracey, 2010; Lindgren, Hildingh & Linnér 2017; MacPhail & Kirk, 2006; Walters, Payne, Schuller & Thomsson, 2015). Däremot finns det annan forskning som visar på att ledare uppfattar att barn ofta värderar framgång före lekfullhet, vilket är en direkt motsättning mot den andra forskningens resultat (Redelius, 2002). Här är det dock viktigt att vara kritisk eftersom att den sistnämnda studien har utgått ifrån ledarnas perspektiv och inte barnens. Det går därför inte att säga att det är så barnen egentligen upplever det eftersom att de inte blivit tillfrågade i den studien. Enligt idéprogrammet *Idrotten vill* (Riksidrottsförbundet, 2015) kan det vara acceptabelt att lägga in mer fokus på framgång och resultat efter det att barnet fyllt tretton år, men innan dess bör fokus ligga på lekfullhet och att väva in tävlingen i leken. Om fokus läggs på framgång och prestation i tidig ålder ökar risken för att det förekommer ett stort avhopp bland barnen inom föreningsidrotten (Crane & Temple, 2015). Detta tyder på att det finns en anledning till riktlinjerna i *Idrotten vill*.

Ledarna i denna studie belyste även vikten av att sträva efter att skapa en respektfull miljö för alla inom idrottsföreningens verksamheter. Skapandet av ömsesidig respekt är också en viktig del i inkluderingsprocessen då målet är att skapa en stödjande miljö och respekt hos de nyanlända (Shookner, 2002). Dock hävdade ledarna också att respekt bäst kan uppnås genom en ömsesidig ansträngning, men att profilkläder kan hjälpa till att bygga upp det. Det är dock oklart vad det är med profilkläderna som, enligt ledarna, ska bidra till skapandet av respekt. Det är snarare mer troligt att profilkläderna skapar en ökad trygghet hos barnen och ungdomarna genom att de får en tydlig bild av vilka vuxna som tillhör föreningen och vilka det är som de ska vända sig till vid behov. Denna trygghet kan kanske därefter bidra till goda relationer och respekt men detta är troligtvis inget som kommer direkt genom just profilkläder.

Ledarna i denna studie betonade också att idrottens regler är samma över hela världen. Det faktum att idrottsföreningen har ett gemensamt regelverk som är lika för alla inom föreningen kan bidra till en mer jämlik behandling av alla oavsett etnicitet, kön, kultur eller religion (Riksidrottsförbundet, 2015). Målet med detta är, enligt ledarna, att driva barnen och ungdomarna mot ett gemensamt mål och skapa en känsla av gemenskap och samhörighet. De belyste också vikten av att en likabehandling även ska gälla ute på idrottsplan. Genom att alla ska vara välkomna och få vara med och spela, samt att det är viktigt att stötta de svagare i gruppen utan att särbehandla dem. Jämlikhet och gemenskap är också grundstenar inom skapandet av social inkludering och enligt tidigare forskning är det viktigt att idrottsföreningen har en jämlik struktur för att inkluderingsarbetet ska ske på bästa sätt (Peterson, 2004; Shookner, 2002). Detta eftersom att det annars kan ha motsatt effekt och skapa hinder för inkludering samt att föreningsfostran inom idrottsföreningen kan bidra till att de unga lär sig respekt för varandras olikheter (ibid.). Genom att arbeta för jämlika förutsättningar för barnen och ungdomarna inom idrottsföreningen skapas också en större acceptans för olikheter i samhället samt social rättvisa där sociala skillnader utifrån etnicitet, religion etc. uppmärksammas i syfte att skapa mer jämlika villkor. Detta är enligt tidigare forskning en nödvändighet för att skapa ett mer jämlikt samhälle och uppnå inkludering (Bent-Goodley och Hopps, 2016; Dagkas, 2016; Dagkas, Benn & Jawad, 2011; Hahn-Tapper, 2013; Shookner, 2002). Det är således viktigt utifrån ett socialt inkluderande perspektiv att ha en struktur inom verksamheten och ett gemensamt regelverk som är lika för alla för att kunna främja för en likabehandling och gemenskap. Dock är ledarnas beskrivning om att likabehandling ska gälla över hela världen något av en utopi⁷. Även om alla länder i världen har samma regler så skiljer sig ledares behandling och bedömning utifrån kontext, normer, kompetens, tidigare erfarenheter etc. och därför kommer inte alla att behandlas lika, inte ens inom idrottsföreningar i Sverige. Detta är dock en väldigt bra uppfattning och målbild att ha som ledare när det gäller inkluderingsarbete och i allmänhet.

Ledarkompetens och behovsanpassning

Andra faktorer som ledarna uttryckte som avgörande för skapandet av inkludering inom idrottsföreningen var att det finns ledarkompetens och behovsanpassning av resurserna. Detta

---

⁷ Ett samhällsideal som inte går att förverkliga ("Utopi", u.å.).

tema delades in i fyra kategorier där den ena belyser vikten av "rätt" personal då de är kärnan i det inkluderande arbetet. Resultatet visade på att det, enligt ledarna, är viktigare att det finns "rätt" person på "rätt" plats snarare än rätt utbildning. Med "rätt" personal menade de en individ som är medmänniska, har samhällsengagemang och empati för andra människor. Genom att ha "rätt" person på "rätt" plats ger det en förutsättning för att ledarna själva ska kunna känna egenmakt och därmed ha kontroll och makt över sina arbetsuppgifter samt liv, då de har de egenskaper som krävs för att de ska kunna hantera arbetet (Askheim & Starrin, 2007). Dessutom är det väsentligt att personalen har "rätt" synsätt och värderingar på social inkludering för att kunna uppnå dess mål och främja för t.ex. acceptans för olikheter, stödjande miljöer och jämlikhet (Shookner, 2002). Dock är frågan om det egentligen finns en person som är helt "rätt" för någonting. Alla människor har sina positiva och negativa sidor och bra och dåliga egenskaper och ingen är perfekt. Däremot finns det vissa individer som har ett sinnelag och egenskaper som kan vara mer passande för ett visst arbete beroende på vad som eftersöks och i detta fall är det individer som är engagerade, empatiska, ansvars- och initiativtagande samt med ett samhällsengagemang. Det är också, enligt ledarna, viktigt att personalen trivs tillsammans och delar samma värderingar och synsätt på arbetet för att det ska fungera bra. Resultatet visade även på att det är viktigare med spontanitet och flexibilitet hos personalen än ett tydligt och strukturellt regelverk. Individer som kan se vad som behöver göras och förutsäga vad som ska hända och agera därefter är alltså "rätt" personal. Ledarnas åsikter om "rätt" personal stöds av tidigare forskning som hävdar att bra pedagogiskt synsätt för ledare inom idrottsföreningar bygger på att förstå barnens inre känslor och tankar, snabbt kunna se genom barnets motiv, kunna tolka psykologiska och sociala funktioner i barnets inre liv och förstå betydelsen av frustration, blyghet, humor, intressen, svårigheter etc. (Hertting, 2010). En ledare måste alltså kunna förstå ungdomarnas olika reaktioner och agerande och handla utifrån detta för att kunna göra ett bra inkluderingsarbete. Detta kan dock vara svårt för en person även om hen har rätt egenskaper och det kan därför vara bra att kombinera "rätt egenskaper" med en utbildning inom detta, för att på så sätt främja för en bra kompetens hos personalen.

En annan egenskap hos personalen som enligt ledarna är viktig för inkluderingsarbetet är att de har ett engagemang och ansvar för ungdomarna i idrottsföreningen samt att ledarna agerar om något händer. Ledarna uttryckte att engagemanget kräver att alla ledare är villiga att ägna tid åt de unga på ledig tid eftersom att det är viktigt att de unga känner sig uppmärksammade och att de får hjälp vid behov även utanför ledarnas arbetstid. Det är därför, enligt ledarna, deras ansvar som ledare att stötta varandra i arbetet och se till att lösa situationerna. Dock ligger detta ansvar inte endast på ledarna själva utan även föräldrar och kamrater inom idrottsföreningen, vilka har en väsentlig roll för ungdomarnas stöd (Riksidrottsförbundet, 2016). Problemet är dock att det förekommer många ensamkommande nyanlända till idrottsföreningen, vilket gör att det där inte finns några föräldrar som kan ansvara för barnen. Det är en av anledningarna till att ledarna i idrottsföreningen tar så mycket ansvar som de gör. Att vara engagerad och ta ansvar för ungdomarnas trygghet har i och med detta visat sig vara en viktig del i idrottsföreningens inkluderingsarbete då det främjar för socialt stöd och är en viktig komponent för social inkludering (Lindgren, Dohlsten & Annerstedt, 2016; Shookner, 2002). Detta är dock ett stort krav att ställa på ledarna inom idrottsföreningen, även om de i

denna idrottsföreningen får betalt för sitt arbete. Det är därför viktigt att föreningen i sig tar ansvar för att stödja ledarna i deras arbete och ger dem de förutsättningar som krävs för att arbetet ska fungera. Hertting & Kostenius (2016) lyfter i sin studie vikten av att stödja ledarna i deras arbete genom att uppmärksamma deras arbete, främja för en positiv utveckling av deras arbete samt arbeta för att hålla en värdegrundsbaserad förening. Det gäller alltså för idrottsföreningen att stödja ledarna genom att visa uppskattning, möjliggöra för kompetensutveckling samt arbeta för att hålla föreningens värdegrunder. När det gäller kompetensutvecklingen bör fokus ligga på social rättvisa då en utbildning inom detta kan ge ledarna mer kunskap om sociala, nationella, kulturella skillnader etc. mellan olika samhällsgrupper i syfte att främja för mer jämlika sociala villkor hos ungdomarna i idrottsföreningen, oavsett kultur eller religion (Dagkas, 2016; Dagkas, Benn & Jawad, 2011; Hahn-Tapper, 2013).

I resultatet framkom det att det är problematiskt att dra gränser och att få en balans mellan privatliv och arbetsliv. Problem att kunna dra gränser, menade ledarna, gick ut över deras privatliv och deras familjer. Denna påfrestning kan skapa en minskad egenmakt hos ledarna när det gäller deras kompetens för arbetet och makt över sina egna privatliv. Detta kan i sin tur påverka deras förmåga och vilja av att främja för de nyanländas sociala inkludering i form av delaktighet, socialt stöd och egenmakt (Askheim & Starrin, 2007; Hanson, 2004; Shookner, 2002). En orsak till problemet med gränsdragningen är, enligt ledarna, att föräldrarna till de unga förväntar sig att ledarna ska ta ett ansvar för deras barn utöver deras förvärvsarbete som ledare. Det är därför viktigt att föräldrarna blir medvetna om att de måste ta mer ansvar själva och inte lägga över ansvaret på ledarna i alla lägen. Däremot är det viktigt att det finns ett engagemang hos ledarna eftersom det är förutsättningar för skapandet av relationer och stöd (Lindgren, Dohlsten & Annerstedt, 2016; Shookner, 2002). Forskning visar att övertidsarbete kan leda till att den mentala hälsan hos personalen försämras. Genom att personalen stressar på arbetet leder det till ostabilitet i den mentala hälsan (Ohta, Higuchi, Yamato, Kumashiro & Sugamura, 2015). Detta är problematiskt ur ett hälsoperspektiv eftersom ledarnas mentala hälsa inom idrottsföreningen kan försämras genom att de ofta arbetar övertid. Detta kan leda till att ledarna inte kan prestera tillräckligt bra på arbetet och även att de kan utsättas för utbrändhet och sjukskrivningar. Om personal utsätts för stress på arbetsplatsen kan det leda till att deras mentala hälsa försämras, vilket kan drabba den privata delen i ledarnas liv. Det är därför viktigt att hitta en balans och en lösning som gör att arbetstiderna respekteras samtidigt som ungdomarna får den hjälp de behöver oavsett tidpunkt. Ett sätt att göra detta på kan vara att försöka involvera föräldrarna mer i föreningens verksamheter och därigenom försöka få dem att ta mer ansvar för sina egna barn såväl som andras. Detta för att på så sätt minska arbetsbelastningen för ledarna och skapa en bättre balans mellan deras arbetsliv, ideella uppdrag i föreningen och deras fritid.

En annan faktor var enligt ledarna behovsanpassade resurser, alltså resurser anpassade efter det behov som finns inom verksamheten. Ledarna beskrev att de som fotbollsförening hade andra alternativa aktiviteter varannan vecka i en öppen verksamhet. Eftersom att inte alla ungdomar är intresserade av fotboll och att de var högst medvetna om att det är den sociala gemenskapen som är den viktigaste komponenten för inkluderingsarbetet. Enligt ledarna

anpassade de också deras lokaler i den öppna verksamheten efter målgruppen för att främja för maximalt deltagande för både killar och tjejer oavsett etnicitet och religion. Insynsskyddade lokaler uppgavs vara viktigt för deltagandet av tjejer från vissa kulturer. Genom behovsanpassade aktiviteter skapas en större möjlighet för idrottsföreningen att främja för en ökad delaktighet i aktiviteterna samt ökar möjligheten för fria val och acceptans för olikheter bland de unga då de kan välja mer fritt efter önskemål (Shookner, 2002). En ökad delaktighet skapar också ett ökat välbefinnande, positiva känslor och minskad stress samt främjar för social kompetens och gemenskap, vilket är en viktig komponent inom skapandet av inkludering (Brajsa-Zganec, Merkas & Sverko, 2011; Han & Patterson, 2007; Hertting & Kostenius 2012; Pomohaci & Sopa, 2016; Shookner, 2002). Då de unga själva kan välja mer fritt vad de vill delta i ökar också deras intresse av att skapa kompetens och självförtroende, vilket i sig kan främja en ökad egenmakt (Hanson, 2004). Vilken idrottsrelaterad aktivitet som har mest effekt på välbefinnandet hos deltagarna har visat sig variera mycket mellan ålder och målgrupp enligt tidigare forskning (Brajsa-Zganec, Merkas & Sverko, 2011). Detta tyder på att intresset hos individen kan vara avgörande för effekten av deltagandet och att det därför kan vara viktigt att anpassa aktiviteterna och resurserna efter individ, ålder och målgrupp för att främja för social inkludering. Det är också enligt *Idrotten vill* (Riksidrottsförbundet, 2015) en rättighet för barn att ha möjligheten att pröva på och delta i flera olika idrotter i olika föreningar. Detta tyder på att det inte bara är en viktig faktor för inkludering utan även ett villkor för barns välmående och rättighet när det gäller idrott inom föreningslivet. Det bör alltså alltid finnas möjligheter att pröva på olika idrotter både i och mellan olika föreningar. Dock finns det inom denna idrottsförening möjligt att erbjuda många olika idrottsformer eftersom att de får stöd ifrån kommunen. Detta är en förmån som inte alla föreningar har och de kanske därför är svårt att erbjuda flera olika idrottsformer för alla barn och ungdomar på grund av ekonomiska skäl. Det kan därför vara bra att främja för ett ökat samarbete mellan de idrottsföreningar som finns inom ett område för att på så sätt kunna skicka runt barnen och ungdomarna emellan föreningarna så att de får testa på lite olika idrottsformer.

Goda yttre villkor

En annan faktor som, enligt ledarna, är avgörande för skapandet av inkludering inom idrottsföreningen är att det finns goda yttre villkor. Framför allt måste det finnas goda ekonomiska förutsättningar i föreningen för att kunna införskaffa de resurser som behövs för idrottsföreningens olika verksamheter. Resultatet visade på att idrottsföreningens enda inkomst bestod av ungdomarnas medlemsavgifter, då det är en ideell förening. För att kunna främja för att alla ska kunna delta i idrottsföreningen oavsett socioekonomiska förutsättningar, har idrottsföreningen börjat erbjuda alternativa betalningsmetoder, för att försöka främja för att medlemsavgifterna betalas in. Ledarna betonade också att det var viktigt att söka olika bidrag från olika insatser för att få in pengar i verksamheten och på så sätt utöka de ekonomiska tillgångarna. Förutom ekonomiska resurser visade resultatet att är viktigt att det finns fler och bättre resurser i form av t.ex. bra utrymmen och lokaler inom idrottsföreningen. Detta eftersom att ledarna ansåg att det finns en brist på detta, vilket orsakar att de inte har möjligheten till att ha alla de aktiviteter de vill ha och att vissa av de unga går miste om föreningens stöd. Resursbrist kan alltså leda till att arbete med inkludering påverkas negativt och försvårar för främjandet av de nyanländas sociala inkludering i form av delaktighet,

socialt stöd och egenmakt (Shookner, 2002). Enligt Hertting och Kostenius (2016) är det viktigt för ledarskapet att det finns stöd i form av finansiella resurser och andra typer av resurser, vilket innebär att resursbrist även kan påverka ledarnas praktiska arbete. Det är också viktigt att ledarnas arbete inom idrottsföreningen uppmärksammas och till viss del belönas genom finansiella resurser för att deras arbete ska fungera så bra som möjligt samt för att de ska känna att deras engagemang och arbete värderas hos verksamheten (Hertting & Kostenius, 2016). I en studie av Lindgren, Dohlsten och Annerstedt (2016) visade sig goda ekonomiska villkor även vara ett viktigt villkor för att vissa ungdomar skulle kunna utöva idrotten. Detta visar på att det är viktigt att det finns ett ekonomiskt underlag hos idrottsföreningen för att kunna belöna ledare genom finansiella resurser. Det är även viktigt för att kunna skapa förutsättningar för att det ska finnas tillräckligt mycket resurser för alla unga som vill delta i idrottsföreningen för att skapa ett bra inkluderingsarbete.

Inkluderingsarbetet

För att kunna skapa social inkludering gäller det framför allt att försöka minska ojämlikheter mellan olika grupper i samhället, diskriminering, isolering och intolerans mot olikheter (Shookner, 2002). Det handlar också om att främja för en acceptans för alla människors olikheter, att alla människor har tillgång till en stödjande miljö och får respekt, oavsett kultur eller nationalitet (ibid.). När det gäller skapandet av social inkludering inom idrottsföreningen betonade ledarna, som tidigare nämnt, faktorer som goda relationer, förtrogenhet med det svenska språket, kunskap om normer, gemenskap, respekt och jämlik behandling. De hävdade även att skapandet av goda relationer skapade förutsättningar för trygghet, förtroende samt bättre kommunikation mellan ledare och ungdomarna. Denna kommunikation var enligt ledarna dock beroende av att alla pratar svenska inom föreningen och att barnen och ungdomarna pratar med varandra. Finns det ingen fungerande kommunikation är det svårt att främja för en större förståelse för varandras personligheter och kulturer och det är svårt att skapa en acceptans för varandras olikheter och främja för social inkludering (Shookner, 2002). Ledarna hävdade också att de goda relationerna och kommunikationen är grundstenar för att skapa en trygg och stödjande miljö för ungdomarna vilket är en viktig del i främjandet av social inkludering (Ibid). En annan sådan grundsten är enligt ledarna gemenskap och samarbete bland barnen och ungdomarna. Ledarna lyfte också vikten av att det finns kunskap om normerna inom alla berörda kulturer. Samhället består av mängder av olika normer som styr hur individer bör och inte bör handla och som är högt värderat av de som lever efter dem ("norm", u.å.). Eftersom att normerna styr det önskade beteendet i samhället är det viktigt att det finns en kunskap kring dessa för att kunna främja för ett socialt deltagande i samhället och en social inkludering. Genom deltagande i idrotten kan de lära sig dessa gemensamma värden och regler och öka möjligheten till social inkludering (Donnelly & Coakley, 2002; Misener & Mason, 2006; Schulenkorf & Edwards, 2012). Dessa faktorer har med andra ord en direkt koppling till skapandet av social inkludering och stöds i stora drag av tidigare forskning och kunskap.

Jämlik behandling för alla är också en faktor som ledarna belyser i resultatet. De hävdar att det är viktigt att alla inom föreningen behandlas på lika villkor och att alla har lika möjlighet till att delta i idrotten. De betonar också det positiva med att idrotten har samma regler världen

över, oavsett kön, religion och kultur. Jämlik behandling för alla är en viktig del i främjandet av social inkludering och skapar förutsättningar för en större acceptans för olikheter i samhället samt mer jämlika villkor för alla oavsett etnicitet, religion etc. (Bent-Goodley och Hopps, 2016; Dagkas, 2016; Dagkas, Benn & Jawad, 2011; Hahn-Tapper, 2013; Shookner, 2002). Att ha ett gemensamt regelsystem som ledarna också lyfte upp i resultatet och en strävan efter att ha en jämlik behandling av alla inom föreningen är således viktigt utifrån ett socialt inkluderande perspektiv. Dock finns det en mängd svårigheter med detta som gör att det krävs ett kritiskt perspektiv på ledarnas uppfattning. Även om idrottens regler är samma över hela världen och även om idrottsföreningen har ett gemensamt regelverk så är det den individuella ledaren som har den avgörande makten. Varje ledare är olik den andra och alla har olika kompetenser och personligheter och alla kommer därför inte alla att behandlas lika överallt. Det innebär inte på något sätt att jämlik behandling inte bör vara en viktig faktor för skapandet av inkludering, utan att varje ledare idrottsförening kan behöva lägga mer fokus på just denna faktor på ett mer individuellt plan.

Ledarna betonade dock också behovet av respekt och disciplin bland barnen och ungdomarna inom föreningen för att kunna främja för social inkludering. De hävdade att det är viktigt att det finns en struktur och tydliga mål inom idrotten och att det finns en balans mellan disciplin och lekfullhet. Även skapandet av en respektfull miljö belystes som en viktig faktor för social inkludering och det är viktigt att respekten är ömsesidig, mellan både ledarna och ungdomarna. När det gäller respekt finns det en direkt koppling till främjandet av social inkludering då en av grundstenarna inom skapandet av inkludering är just respekt (Shookner, 2002). Disciplin och behovet av målinriktning däremot har en lite mer otydlig koppling till just skapandet av social inkludering. Givetvis är det viktigt för en idrottsförening med en stor mängd barn och ungdomar att ha ordning och disciplin för att kunna ha en fungerande organisation. Dessutom betonar ledarna också vikten av att hålla reglerna i syfte att fostra ungdomarna och lära dem vad som är ett accepterat beteende inom föreningen och i samhället. Vilket i sin tur kan vara en förutsättning för främjandet av socialt deltagande, respekt och gemenskap vilket är viktiga faktorer inom social inkludering (Shookner, 2002). För mycket fokus på regler och disciplin kan dock göra att de tar ett steg ifrån en inkluderande värdegrund och istället lägger mer fokus på en disciplinerande värdegrund. Social inkludering går i princip ut på att underordnade grupper olikheter ska ses som tillgångar för samhället och bli en del av den istället för att minoriteten ska anpassa sig och förändras efter den rådande majoriteten (Ernald, 2016; "Inkludera", u.å.). Om det alltså läggs för mycket fokus på att disciplinera och "förändra" ungdomarna kan det bli ett sätt att anpassa minoriteten till majoriteten och arbetet inom idrottsföreningen handlar inte längre om social inkludering. Detsamma gäller för utläring av normer. För att en inkludering ska fungera krävs främjande av socialt deltagande i samhället och därför är kunskap om normer viktigt. Däremot handlar inkluderingen inte om att minoriteterna enbart ska lära sig de rådande normerna och byta ut sina gamla mot dessa. Utan det är också viktigt att de överordnade grupperna i samhället även får kunskap om de underordnades normer och kultur för att på så sätt integrera de olika normerna med varandra. Det är alltså viktigt att fokus på att främja för kunskap om normer sker både hos alla, oavsett ursprung och om de är nyanlända eller inte.

Ledarna lyfte även upp vikten av ledarkompetens, engagemang, behovsanpassning och behovet av goda ekonomiska förutsättningar. Dessa faktorer har, med utgångspunkt i skapandet av social inkludering, en stark relevans och betydelse. Social inkludering handlar om att främja för acceptans för olikheter samt motverka diskriminering och ojämlikhet (Shookner, 2002), och för att kunna göra detta är det viktigt att det finns personal på plats som har det synsätt och de värderingar som krävs. Något som inte togs upp som en direkt faktor men som ändå nämndes lite kort av ledarna var det faktum att de flesta av dem hade en utländsk bakgrund. Ledarna lyfter upp att de har en fördel i skapandet av trygghet och respekt eftersom att de har utländsk bakgrund och är uppvuxna i samma område i Sverige. De menar att denna gemensamma nämnare kan bidra till att det är lättare att skapa goda relationer och tillit men belyser inte direkt hur stor inverkan den faktorn har haft på deras inkluderingsarbete. Engagemang hos ledarna är också något som enligt ledarna krävs för att skapa goda relationer och trygghet hos ungdomarna, vilket går hand i hand med grundstenen socialt stöd inom social inkludering (ibid). När det gäller behovsanpassade aktiviteter och ekonomiska förutsättningar handlar det enligt ledarna att skapa förutsättningar för alla ungdomar att kunna delta i föreningens aktiviteter och att det ska finnas tillräckligt många resurser för alla. Detta är i sin tur en förutsättning för andra faktorer inom social inkludering, som främjande av deltagande, goda villkor för alla och motverkande av diskriminering och isolering (Lindgren, Dohlsten & Annerstedt, 2016; Shookner, 2002).

Slutsatser

Tolkningarna av resultatet visade på att en inkluderande värdegrund, ledarkompetens och behovsanpassning samt goda yttre villkor är komponenter som krävs för att en verksamhet ska kunna främja för en social inkludering för barn och ungdomar. I en inkluderande värdegrund ingår skapandet av goda relationer, att det finns en förtrogenhet med det svenska språket för alla nyanlända samt kunskap om normer inom alla berörda kulturer. Alla ledare måste också främja för att skapa gemenskap och det måste finnas en balans mellan disciplin och lekfullhet inom idrotten, respekt och en jämlik behandling. När det gäller ledarkompetens och behovsanpassning är det viktigt att verksamheten utgår från att det finns "rätt" personal på "rätt" plats. Denna personal måste också ha ett engagemang och ansvar för arbetet med barnen och ungdomarna även utanför arbetstiderna, för att kunna skapa de goda relationer och förtroende. Det är även viktigt att arbeta för att dessa ledare utvecklar en förmåga att göra gränsdragningar för att orka med det arbete som behövs för att främja för inkluderingsarbetet. Inom verksamheten bör det också läggas fokus på att skapa behovsanpassade aktiviteter för att främja för maximalt deltagande hos alla barn och ungdomar. Att det ska finnas goda yttre villkor innebär att det finns ett behov av goda ekonomiska förutsättningar så att resurserna räcker till för alla och att ledarna arbetar för att få fram fler och bättre resurser i form av t.ex. utrymme, för att alla barn och ungdomar som vill, får möjligheten att delta i verksamheten.

Praktiska implikationer och fortsatt forskning

För att utveckla ett bra arbete kring social inkludering behövs det lägga fokus på att stärka och utveckla goda relationer mellan ledare och ungdomarna i verksamheten samt att skapa

förutsättningar för ungdomarnas utveckling genom reflektioner och dialoger. Det är även viktigt att främja för gemenskap, respekt och jämlikhet inom verksamheten samt att sträva efter att hålla en regelstruktur som är lika för alla, exempelvis genom värdegrundskontrakt. Det är även viktigt att främja för goda yttre förutsättningar genom att framför allt aktivt söka bidrag från olika insatser för att skapa ett större ekonomiskt underlag samt att lägga upp en välgrundad budgetplanering för att utnyttja alla resurser till fullo. Genom att öka intäkterna i idrottsföreningen kan även bristen på utrymme minskas. För att minska arbetsbelastningen för ledarna och skapa en bättre balans mellan deras arbetsliv och fritid, kan ett alternativ vara att försöka involvera föräldrarna mer i föreningens verksamheter och därigenom försöka få dem att ta mer ansvar för sina egna barn såväl som andras. Detta för att på så sätt minska risken för att ledarnas mentala hälsa påverkas negativt av stressen som uppstår vid arbetet utanför arbetstiderna.

Denna studie har endast utgått ifrån ledarnas perspektiv av det inkluderande arbetet inom idrottsföreningen. För framtida forskning kan det vara intressant att studera andra perspektiv av inkluderingsarbetet, t.ex. ungdomarnas, deras föräldrar och samhällets olika verksamheter som kommuner, skolor och polis.

Referenslista

- Ahrne, G., & Svensson, P. (2015). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s.8–16). Stockholm: Liber
- Askheim, O.-P. & Starrin, B. (2007). Empowerment – ett modeord?. I O.-P. Askheim & B. Starrin (Red.), *Empowerment i teori och praktik* (s.9–17). Malmö: Gleerups Utbildning.
- Bent-Goodley, T.-B., & Hopps, J.-G. (2016). Social Justice and Civil Rights: A Call to Action for Social Work. *Soc Work*, 62(1), 5-8. doi: <https://doi.org/10.1093/sw/sww081>
- Bjuhr, R. (2012). Idrott för alla? En fallstudie om inkludering i idrottsföreningar i Umeå (Masteruppsats). Umeå: Sociologi med inriktning mot socialpsykologi, Umeå Universitet. URL: http://www.umea.se/download/18.7e0bd80714caac19053677d/1429275007706/1.Idrott_f%C3%B6r_alla+en_fallstudie_om_inkludering_i_idrottsf%C3%B6reningar_i_Ume%C3%A5.pdf
- Brajsa-Zganec, A., Merkas, M., & Sverko, I. (2011). Quality of life and leisure activities: How do leisure activities contribute to subjective well-being?. *Social Indicators Research*, 102(1), 81-91. doi: 10.1007/s11205-010-9724-2
- Came, H., & Griffith, D. (2017). Tackling racism as a “wicked” public health problem: Enabling allies in anti-racism praxis. *Social Science & Medicine*, 1-8. doi: 10.1016/j.socscimed.2017.03.028
- Cope, D.-G. (2014). Methods and Meanings: Credibility and Trustworthiness of Qualitative Research. *Oncology Nursing Forum*, 41(1), 89-91. doi: 10.1188/14.ONF.89-91
- Cope, E.-J., Bailey, R., & Pearce, G. (2013). Why do children take part in, and remain involved in sport? A literature review and discussion of implications for sports coaches. *International Journal of Coaching Science*, 7(1), 55-74. URL: <http://curve.coventry.ac.uk/open/items/6a86fee5-f797-4abc-95f2-e86e31903b2a/1/>
- Crane, J., & Temple, V. (2015). A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. *European Physical Education Review*, 21(1), 14-131. doi: 10.1177/1356336X14555294
- Dagkas, S. (2016). Problematizing Social Justice in Health Pedagogy and Youth Sport: Intersectionality of Race, Ethnicity, and Class. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 87(3), 221–229. doi: 10.1080/02701367.2016.1198672
- Dagkas, S., Benn, T., & Jawad, H. (2011). Multiple voices: Improving participation of Muslim girls in physical education and school sport. *Sport, Education and Society*, 16(2), 223–239. doi: 10.1080/13573322.2011.540427
- Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna. (3:e uppl.)*. Lund: Studentlitteratur.

- Donnelly, P., & Coakley, J. (2002). *The Role of Recreation in Promoting Social Inclusion*. Toronto, ON: Laidlaw Foundation.
- Elias, A., & Paradies, Y. (2016). Estimating the mental health costs of racial discrimination. *BMC Public Health*, *16*(1205), 1–13. doi: [10.1186/s12889-016-3868-1](https://doi.org/10.1186/s12889-016-3868-1)
- Eliasson, I. (2009). *I skilda idrottsvärldar. Barn, ledare, föräldrar i flick-och pojkfotboll*. (Avhandling, pedagogiska institutionen Umeå universitet, 92). Umeå: Umeå universitet. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:216078/FULLTEXT03>
- Eriksson-Zetterquist, U., & Ahrne, G. (2015). Intervjuer. I G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s.34–54). Stockholm: Liber.
- Ernald, T. (2016). Inkluderande skola – för rätten till en meningsfull skolgång. *Skolverket*. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/artikelarkiv/inkluderande-skola-1.173803> (Hämtad 2017-04-11).
- Fejes, A., & Thornberg, R. (2015). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I A. Fejes & R. Thornberg (Red.), *Handbok i kvalitativ analys (2:a uppl.)*. (s.16-43). Stockholm: Liber.
- Freire, P. (2000). *Pedagogy of the Oppressed, 30th anniversary ed.* New York: Continuum.
- Gracey, B. (2010). Are we having fun yet? Children´s adult-organized recreational basketball as a site of discipline. *Ethnologies*, (1), 133–156. URL: <https://www.thefreelibrary.com/Are+we+having+fun+yet%3f+Children%27s+adult-organized+recreational...-a0241514959>
- Hahn-Tapper, J.-A. (2013). A pedagogy of social justice education: Social identity theory, intersectionality, and empowerment. *Conflict Resolution Quarterly*, *30*(4), 411–445. doi: 10.1002/crq.21072
- Hammar, T. (u.å) Invandrare. I *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/invandrare> (Hämtad 2017-03-31)
- Han, J.-S., & Patterson, I. (2007). An analysis of the influence that leisure experiences have on a person´s mood state, health and well-being. *Annals of Leisure Research*, *10*(3–4), 32–351. doi: 10.1080/11745398.2007.9686770
- Hanson, A. (2004). Hälsopromotion i arbetslivet. (6 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Hedegaard, J. (2005). *Empowerment – Vad inryms i begreppet? Från Freire till folkhälsa* (Magisteruppsats). Lund: Pedagogiska institutionen, Lunds universitet. Tillgänglig: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=1330963&fileOid=1330964>
- Hertting, K. (2010). Leading with Pedagogical Tact– a Challenge in Children´s Sports in Sweden. *Sport Science Review*, *19*(1-2), 127-147. doi: 10.2478/v10237-011-0008-9

- Hertting, K., & Kostenius, C. (2012). Organized leisure activities and well-being – children getting it just right! *LARNet: The Cyber Journal of Applied Leisure and Recreational Research*, 15(2), 13-28. URL: <http://larnet.org/2012-02.pdf>
- Hertting, K., & Kostenius, C. (2016). Youth soccer coaches' visions and thoughts of leader support – a health promotion perspective. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 70(1), 69-78. doi: 10.1515/pcssr-2016-0014
- Hübinette, T., & Lundström, C. (2014). Three phases of hegemonic whiteness: understanding racial temporalities in Sweden. *Social Identities*, 20(6), 423–437. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13504630.2015.1004827>
- “Immigrant”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/immigrant> (Hämtad 2017-03-31)
- “Inkludera”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/inkludera> (Hämtad 2017-04-11)
- “Integration”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/integration> (Hämtad 2017-03-13)
- Krippendorff, K. (2013). *Content Analysis. An Introduction to Its Methodology*. California: SAGE Publications.
- Lindgren, E.-C., Dohlsten, J., & Annerstedt, C. (2016). *Individen i centrum när idrottsföreningar lyckas behålla sina ungdomar* (FoU-rapport, 2016:2). Riksidrottsförbundet.
- Lindgren, E.-C., Hildingh, C., & Linnér, S. (2017). Children's stories about team selection: a discourse analysis. *Leisure studies*. 1-12. Gothenburg: Routledge. URL: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02614367.2016.1272624>
- MacPhail, A. (2012). “Young peoples” voices in sport. I S. Dagkas & K. Armour (Red.), *Inclusion and exclusion through youth sport* (s.141-154). London: Routledge.
- MacPhail, A., & Kirk, D. (2006). Young People's Socialization into Sport: Experiencing the Specializing Phase, *Leisure Studies*, 25(1), 57-74. doi: [10.1080/02614360500116290](https://doi.org/10.1080/02614360500116290)
- Marivoet, S. (2014). Challenge of Sport Towards Social Inclusion and Awareness-Raising Against Any Discrimination. *Physical culture and sport: Studies and research*, 63(1), 3-11. doi: 10.2478/pcssr-2014-0017
- Migrationsverket. (2016). *Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar*.
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Vanliga-begrepp.html> (Hämtad 2017-05-30)
- Migrationsverket. (2017). *Asylsökande till Sverige under 2000–2016*.
<https://www.migrationsverket.se/download/18.585fa5be158ee6bf362fd2/1485556063045/Asyls%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2016.pdf> (Hämtad 2017-03-13).

Misener, L., & Mason, D.-S. (2006). Creating community networks: Can sporting events offer meaningful sources of social capital?. *Managing Leisure, 11*(1), 39-56. doi: 10.1080/13606710500445676

Nicholson, M., Brown, K., & Hoye, R. (2013). Sport's social provisions. *Sport Management Review, 16*(2), 148-160. doi: 10.1016/j.smr.2012.08.003

“norm”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se.ezproxy.bib.hh.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/norm> (Hämtad 2017-07-25)

Ohta, M., Higuchi, Y., Yamato, H., Kumashiro, M., & Sugamura, H. (2015). Sense of coherence modifies the effect of overtime work on mental health. *Journal of Occupational Health, 57*(3), 297-301. doi: [10.1539/joh.14-0164-BR](https://doi.org/10.1539/joh.14-0164-BR)

Ovesen, J. (2017). Rasism. I *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/rasism> (Hämtad 2017-03-29)

“Paulo Freire”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/paulo-freire> (Hämtad 2017-04-11)

Penninx, R. (2003). *Integration: The Role of Communities, Institutions, and the State*.

<http://www.migrationpolicy.org/article/integration-role-communities-institutions-and-state> (Hämtad den 2017-03-30).

Peterson, T. (2004). Arena för integration. *I & M: Invandrare & minoriteter, (4)*, 19–23.

URL: <http://hdl.handle.net/2043/10857>

Pomohaci, M., & Sopa, I.-S. (2016). The importance of socialization through sport in students group integration. *Social-Behavioural Sciences, 82*(2), 151-160. URL:

http://www.armyacademy.ro/reviste/rev2_2016/Pomohaci.pdf

Redelius, K. (2002). *Ledarna och barnidrotten: Idrottsledarnas syn på idrott, barn och fostran* (Doktorsavhandling, Studies in Educational Sciences, 55). Stockholm:

Lärarhögskolan. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:737/FULLTEXT01.pdf>

RFSU. (2010). Sex för nysvenskar – Sesamhuset i Angered diskuterar sex med mångkulturellt perspektiv. <http://www.rfsu.se/sv/Om-RFSU/Ottar/Ottar-rapport/Alla-nummer-2007/62-2007/Sex-for-nysvenskar--Sesamhuset-i-Angered-diskuterar-sex-med-mangkulturellt-perspektiv/> (Hämtad 31 maj 2017).

Rich, K., Misener, L., & Dubeau, D. (2015). "Community Cup, We Are a Big Family": Examining Social Inclusion and Acculturation of Newcomers to Canada through a Participatory Sport Event. *Social Inclusion, 3*(3), 129–141. doi: 10.17645/si.v3i3.141

Riksidrottsförbundet. (2015). *Idrotten vill - Idrottsrörelsens idéprogram*.

http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/barn-och-ungdom/idrotten_vill_2015_webb.pdf (Hämtad 2017-03-29).

Riksidrottsförbundet. (2016). *Individen i centrum när idrottsföreningar lyckas behålla sina ungdomar*. http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/barn-och-ungdom/rapport-2016_2.-individen-i-centrum.pdf (Hämtad 2017-05-10).

Riksidrottsförbundet. (2017). *Idrott för nyanlända*. <http://www.rf.se/Idrottfornyanlanda/> (Hämtad 2017-03-14).

Sandberg, H. (2011). *Samarbetshälsa - om effektivt samarbete och välbefinnande*. Lund: Studentlitteratur AB.

Schulenkorf, N., & Edwards, D. (2012). Maximizing Positive Social Impacts: Strategies for sustaining and leveraging the benefits of inter-community sport events in divided societies. *Journal of Sport Management*, 26(2), 379-390. doi: <http://dx.doi.org/10.1123/jsm.26.5.379>

Shookner, M. (2002). *An inclusion lens: Workbook for looking at social and economic exclusion and inclusion*. Halifax, NS, Canada: Population and Public Health Branch Atlantic Region.

Skolverket. (u.å.). *Nyanländ - vem är det?* <http://modersmal.skolverket.se/sites/svenska/index.php/stod-undervisning/nyanlanda> (2017-07-22).

SOU 2005:56. *Det blågula glashuset - strukturell diskriminering i Sverige: Betänkande av Utredningen om strukturell diskriminering pga. etnisk eller religiös tillhörighet*. Stockholm: Fritzes Offentliga Publikationer.

Svensson, P., & Ahrne, G. (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s.17–31). Stockholm: Liber.

Taylor, S.-J., Bodgan, R., & DeVault, M.-L. (2016). *Introduction to qualitative research methods: a guidebook and resource. (4:e uppl.)*. Wiley and Sons: New York.

Thurén, T. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare. (2:a uppl.)*. Stockholm: Liber.

Trainor, S., Delfabbro, P., Anderson, S., & Winefield, A. (2010). Leisure activities and adolescent psychological well-being, *Journal of Adolescence*, 33(2), 173-186. doi: 10.1016/j.adolescence.2009.03.013

”Utopi”. (u.å.). I *Nationalencyklopedin*. [http://www.ne.se.ezproxy.bib.hh.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/utopi-\(ideal-som-inte-går-att-förverkliga\)](http://www.ne.se.ezproxy.bib.hh.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/utopi-(ideal-som-inte-går-att-förverkliga)) (Hämtad 2017-05-30)

Vetenskapsrådet. (u.å.). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (Hämtad 2017-03-31) <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>.

Walters, Payne, D., Schuler, P.-J., & Thomson, R.-W. (2015). It just makes you feel invisible: A Foucauldian analysis of children’s experiences of organized team sports. *Sport, Education and Society*, 20(2) 241-257. doi: 10.1080/13573322.2012.745844

Yurtseven, N., & Bademcioglu, M. (2016). Teachers' Professional Development: A Content Analysis about the Tendencies in Studies. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 214-233. doi: 10.11114/jets.v4i6.1475

Bilaga: Analysmatris

Textinnehåll	Innehålls-rubrik	Kategorinamn	Temat	Koppling teori
<i>“Men att jag har haft en grupp och gjort roliga saker med gruppen då känner dem mig och därifrån så blir det en relation och då blir det ju lättare att kommunicera med dem lättare att få dem till föreningslivet och liksom vad som helst.” IP5</i>	Relationen underlättar kommunikationen.	Skapandet av goda relationer.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Empowerment. Frigörande pedagogik.
<i>“Det roliga är att de ser oss som storasyskon. Så visst ibland kan jag säga ah varför säger du så, men när de tänker efter, ah men ni har rätt och ni vill bara vårt bästa så oftast så går det att ju... och det blir ingen stor diskussion av det.” IP 3</i>	Goda relationer mellan de unga och ledarna skapar förutsättningar för dialog och reflektion.	Skapandet av goda relationer.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Frigörande pedagogik.
<i>“Vi pratar om allt...killar, sex, uppfostran, familj, skola, jobb, framtid...” IP 2</i>	Kommunicerar om viktiga ämnen och stadier i livet.	Skapandet av goda relationer.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik. Empowerment.
<i>“Ja vi har investerat i våra, att bygga de relationerna och det har vi ju gjort genom att vi finns här när de behöver oss.” IP 1</i>	Skapa goda relationer och vara ett stöd.	Skapandet av goda relationer.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Frigörande pedagogik.
<i>“Det är en del utav integration, att de ska prata svenska” IP 5</i>	Integration genom svenska språket.	Svenska språket.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik.
<i>“Men vi är ganska noga med också att på just träningar och sådana saker så pratar vi enbart svenska just för att de ska ju utvecklas språkmässigt, men sen under pauser och sådana grejer så kan alla sitta och prata med varandra, men</i>	Gemenskap och språkutveckling genom kommunikation.	Svenska språket.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Empowerment. Frigörande pedagogik.

<i>vi tillåter inte liksom en klunga somalier sitter där och en klunga albaner sitter där och svenskar, utan alla ska sitta med alla.” IP 2</i>				
<i>“Så det är också även om man har sagt att vi bara ska prata svenska så är det viktigt för oss som jobbar här att vi ska kunna förstå vissa fraser, för jag har alltid sagt att det är viktigt att vi får dem att känna sig hemma...” IP 4</i>	Viktigt att få de unga att känna sig hemma.	Svenska språket.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik. Social rättvisa.
<i>“Utan nu måste de samarbeta, de här som vi har valt ut, sen spelar i det blåa laget det röda laget de måste ju göra någonting för att samarbeta ihop och då liksom det kanske händer någonting där och de börjar förstå varandra.” IP 5</i>	Viktigt att samarbeta.	Gemenskap.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik. Social inkludering.
<i>“Jag skulle vilja säga att den är nästan lika viktig, och det har med och göra att föreningsfostran är ju det allra viktigaste, det är ju inget snack om saken. För du blir å andra sidan, kommer du som en egoistisk individ så blir du ingen duktig fotbollsspelare, du måste lära dig att jobba i team också för det första.“ IP 1</i>	Viktigt med föreningsfostran.	Gemenskap.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik. Empowerment. Social inkludering.
<i>“Så det är ett sätt också, jag har alltid sagt man måste få dem att känna sig hemma, jättefort och då fortsätter dem komma tillbaka.” IP 4</i>	Viktigt att få de unga att känna sig hemma.	Gemenskap.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.
<i>“Det handlar om att skaffa förtroende eller ja få ett förtroende för varandra, det har tagit tid att bygga upp det, alla visste ju inte vem jag var i början, men nu vet de ju speciellt när vi har fått lite</i>	Skapa förtroende genom kläder som visar vilka som är ledare.	Gemenskap.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.

<i>profilkläder.” IP 4</i>				
<i>“Samtidigt som vi också ser att ja men den disciplinen de sätter i ungarna där är faktiskt nyttig. Det går inte att lulla med de här ungarna alltid, utan de behöver mål och motivation, mer än någon annan.” IP 1</i>	De unga behöver struktur, disciplin, mål och motivation.	Disciplin och respekt.	Inkluderande värdegrund	Frigörande pedagogik. Empowerment.
<i>“Ja tror jag, du måste vara oerhört hård och konsekvent, det är ju som vi säger, innanför grindarna här så är bollen rund, samma, reglerna är samma över hela världen, det spelar ingen roll vad du tror på. //...// Det är ju nått som vi behöver jobba med hela tiden och vara stenhårda och då är det jättebra att det är stenhårt, de använder ju fotbollen också till att driva dem till någonting gemensamt då.” IP 1</i>	Det krävs att man är hård och använder fotbollen till en gemenskap.	Disciplin och respekt.	Inkluderande värdegrund	Social rättvisa. Empowerment.
<i>“Så jag tycker någonstans inte, det är klart att det de är, men vi har bra, vi försöker ändå hålla väldigt hårt på det här med värdegrundskontraktet och vårdat språk och lite sånt. Sen är ju, det är ju nått som man får jobba med hela tiden, men det är inte acceptabelt om man säger så. Det är inte acceptabelt, det står i kontraktet, fula ord, tänk på det språk du, man kallar inte folk för det och det.” IP 1</i>	Strikta regler inom föreningen som ska gälla för alla när det gäller beteende, attityd etc. Värdegrundskontrakt som alla skriver på.	Disciplin och respekt.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.
<i>“Det är vi, som sagt, vi skojar väldigt mycket med dem men vi håller ju en professionell nivå.” IP 5</i>	Skojar men håller en professionell nivå.	Disciplin och respekt.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.

<i>“Respekten är ju så himla viktig. Och det är det man alltid måste börja med. Visa respekt och sen få tillbaka den.” IP 2</i>	Viktigt att ge respekt för att få respekt.	Disciplin och respekt.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.
<i>“Även om de liksom är nyanlända och de kan inte språket, det ska vara lika mot alla så är det bara, det går inte att gulla och ha sig.” IP 4</i>	Alla ska de behandlas lika. Inte dalta med dem.	Jämlikhet.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering.
<i>“Men när de är med oss då vet de att vi är väldigt stränga med sånt och alla är välkomna och alla får spela, det spelar ingen roll vart du är ifrån och vilken kultur och om jag får säga, vilken planet du är ifrån... ja men” IP 5</i>	Alla får spela oavsett ursprung, kultur etc.	Jämlikhet.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Social rättvisa
<i>“Alla är lika mycket värda, det är alltså i mina ögon så behandlar jag alla samma, alla lika, så är det och när jag ser att det finns en svagare bland gruppen då kan man försöka vara lite mer hjälpsam för att försöka få den att komma igång och jag säger alltid till alla som vi är ute och pratar med att även om det är klasser eller stora grupper eller enskilda som vi fångar upp då, var inte blyga eller var inte oroliga eller blyga för någonting utan kom bara dit så hjälps vi åt.” IP 4</i>	Alla får spela oavsett ursprung, kultur etc. Behandla alla lika men stötta de som är svagare och behöver hjälp.	Jämlikhet.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Social rättvisa
<i>“Jag menar det är klart att jag skulle vilja springa ut hit och skrika att det är faktiskt jämställdhet och demokrati och ni får göra så och så och så, men vad vinner jag på det? Ingenting jag får ju bara...men jag menar hittar du liksom vägar då du liksom väver in det och tillslut så landar du i det här och så har</i>	Förståelse för andra normer och kulturer skapar tillit.	Kunskap om normer.	Inkluderande värdegrund	Social rättvisa. Social inkludering.

<i>du ändå haft en, skapat dig en relation och en vänskap med folk, jag menar det är ju det som är syftet. Annars skulle det inte funka över huvud taget.” IP 1</i>				
<i>“Ehm men vi har ju den fördelen att vi är uppvuxna här och därför har vi just de relationerna och sen så är det ju sen är det ju jag och X.” IP 2</i>	Viktigt att lära ut svenska normer och regler men det måste vävas in på ett bra sätt genom bra relationer, genom vänskap.	Kunskap om normer.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Frigörande pedagogik
<i>“Åh det här är, den här vardagsrasismen, den är väldigt utbredd. Rasism att man, jag tycker att det har blivit, det har gått till överdrift, men du är inte rasist för att du talar om för folk att det finns ju liksom regler och krav för alla, om inget annat så finns det normer och vill du då inte följa normerna nej fine, men det finns konsekvenser om man då väljer att inte göra det.” IP 1</i>	Acceptabelt att inte följa normerna i samhället men de måste bli medvetna om konsekvenserna.	Kunskap om normer.	Inkluderande värdegrund	Social inkludering. Frigörande pedagogik
<i>“Men jag brukar säga att det är därför det är så viktigt att det är rätt personer på rätt plats, för det kanske inte är så att det här är något du kan lära dig, du måste ha det med dig. Du måste ha det inbyggt i dig som person. Mycket utav det som de ska utföra här måste var rätt person på rätt plats för det är inte bara att du har rätt utbildning, så måste vara rätt person.” IP 1</i>	Viktigt med “rätt” person på “rätt” plats - personligheten viktigast.	“Rätt” personal.	Ledarkompetens och behovsanpassning	Social inkludering.
<i>“Alltså det, den rollen är ju precis lika viktig i den här anställningsformen, att du är en medmänniska, du, du vill ha liksom ja... du vill ha ett</i>	Viktigt med “rätt” person på “rätt” plats - personligheten viktigast.	“Rätt” personal.	Ledarkompetens och behovsanpassning	Social inkludering.

<p><i>bra samhällsengagemang och empatin för andra människor, är oerhört viktig. Och det är mycket viktigare för att det är rätt personer än rätt utbildning.” IP 1</i></p>				
<p><i>“Och sen att få arbeta med hen är ju bara ett jätte plus för att vi funkar ju på exakt samma sätt. Vi har exakt samma tankesätt, vi har exakt samma värderingar. Sen att jag kanske är lite argare ibland eller att hen är lite argare ibland men vi lugn, vi kompletterar varandra jättebra. Vi lugnar ner varandra. Vi har båda en kort stubin men vi funkar på exakt samma sätt och för mig är de det bästa verktyget som jag har i mitt jobb.” IP 2</i></p>	<p>Viktigt att ha personal som delar samma värderingar och synsätt och som trivs tillsammans.</p>	<p>“Rätt” personal.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering.</p>
<p><i>“Jag är rädd att man förstör det spontana, det här, flexibiliteten som man har om man har för mycket det här nu ska vi göra så och så. Utan man måste se det. Har du rätt personer på rätt plats med rätt relationer så ser dem det, de ser vad som behövs göras eller vad som behöver hända eller var ska jag gå in och bryta där.” IP 1</i></p>	<p>Finns “rätt” personal så behövs inte strikta regler och riktlinjer för hur allt ska hanteras - förstör spontaniteten, då kan de se vad som behövs göras.</p>	<p>“Rätt” personal.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering.</p>
<p><i>“Sen är det ju så att vi har ju jobbat oerhört hårt med värdegrundsfrågor, dessutom är vi ett område som tack vare kanske vårt arbete, det finns ganska mycket att erbjuda ungdomarna. De kan prova på allt möjligt, det är idrottsskolor, det är det...för vi förstår ju också nånstans att alla blir ju inte fotbollsspelare. //...// De tror</i></p>	<p>Många alternativ att erbjuda eftersom att alla är olika och kanske inte har samma mål och intresse. Gemenskapen är det viktigaste, inte själva idrotten.</p>	<p>Behovsanpassade resurser.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering. Empowerment.</p>

<p>att det är fotboll de vill spela för det är det de känner till, men egentligen är det den sociala gemenskapen de vill komma in, lära känna människor.” IP 1</p>				
<p>“Ja men den brukar va, och ibland har dom ju haft dans nere bredvid där fäktningen är //...// och då har det också kunnat vara fullt det men den tona bort sen för då kom det inte så många tjejer för dom ville inte stå och liksom folk ska titta ner på dom. Även om det är öppet i den andra hallen också så kan dem stänga dörren om dom vill och det blir inte så att man liksom står och kikar på det sättet då.” IP 1</p>	<p>Anpassa lokalerna efter målgrupp för att främja för maximalt deltagande</p>	<p>Behovsanpassade resurser.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering. Empowerment.</p>
<p>“Ja och så fort det händer något så försöker man rycka ut, vi är inga poliser men vi känner ju ändå till alla.” IP 4</p>	<p>Ledarna agerar om något händer</p>	<p>Ledares engagemang och ansvar.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering.</p>
<p>“Utan för mig handlar det om att du ska ha ett kall. Och så självklart, det kanske är fel att säga att ja men herregud folk måste ha ett eget liv! Ja det får man gärna ha men ska man jobba tillsammans med oss får man inte säga till barnen att jag har inte tid med dig nu för jag är ledig. Utan då får man se till att lösa situationen, att någon annan tar över annars, för det, utan här är det, liksom, ringer nån mig klockan tio på kvällen så måste jag se till det, och kan jag inte göra det själv så säger jag bara att du jag ringer om en stund, vi löser det. Eller jag, någon kommer, eller nått sånt. Så därför är ju</p>	<p>Måste ha tid för ungdomarna även på ledig tid. Lös situationen, ledarna stöttar varandra.</p>	<p>Ledares engagemang och ansvar.</p>	<p>Ledarkompetens och behovsanpassning</p>	<p>Social inkludering.</p>

<i>typ alltid någon jour, alltså vi får ju liksom försöka.” IP 1</i>				
<i>“Väldigt mycket nytt initiativtagande är det här arbetet då och våga göra någonting.” IP 5</i>	Initiativtagande är en viktig komponent för att hantera jobbet.	Ledares engagemang och ansvar.	Ledarkompetens och behovsanpassning	Social inkludering.
<i>“Men då vad som är privatliv och vad som är ideellt engagemang och tider och lite sånt, där är det ju jättesvårt och dra en gräns. Det är ju inget snack om saken.” IP 1</i>	Gränsen mellan privatliv och ideellt engagemang är svårt att dra med arbetstider etc.	Gränsdragningar.	Ledarkompetens och behovsanpassning.	Svårt för ledarna att ha empowerment. Försvårar för social inkludering.
<i>“Det kan vara påfrestande ibland för att man blir ju verkligen deras barnvakt nästan. Så det är så här, men nu är min dotter inte hemma var är hon? Ja men det är fredag, klockan är tre, jag vet inte.” IP2</i>	Svårt att få en balans mellan anställda och ideellt anställda. Viktigt att alla känner sig lika värderade.	Gränsdragningar.	Ledarkompetens och behovsanpassning.	Svårt för ledarna att ha empowerment Försvårar för social inkludering.
<i>“Ja nej det är jättesvårt att dra gränser. För att föräldrarna är så behövande av oss. Men där känner jag också såhär, som förälder så måste du försöka ta lite mer ansvar också och inte lägga över det på någon annan som du faktiskt egentligen inte känner.” IP 2</i>	Svårt att balansera relationen till egna familjen och ungdomarna.	Gränsdragningar.	Ledarkompetens och behovsanpassning.	Social inkludering.
<i>“//...// men annars så är det ju viktigt att tala om för de andra att vi skiljer på det ideella arbetet och, de är ledare som er för annars, annars blir det, annars blir det liksom dom och vi. Ni är anställda, vi är inte anställda. Det är jätte...det är svårigheten med att jobba i en ideell förening faktiskt.” IP 1</i>	Föräldrarna behöver hjälp men begära att föräldrarna tar mer ansvar.	Gränsdragningar.	Ledarkompetens och behovsanpassning.	Svårt att uppnå empowerment.

<p><i>“Vi har haft perioder när vi har tryckt till och sagt att nu ska medlemsavgiften betalas och så har det liksom kunnat hoppa iväg tre fyra stycken från varje lag till en annan klubb men dom kommer tillbaka lika fort för dom ska ju betala medlemsavgiften där med. Då är vi väldigt, vi pratar med dem, vi förklarar att man kan söka hjälp via socialtjänsten, man kan få kvitton, de kan få börja avbetalningar.” IP 1</i></p>	<p>Erbjuda alternativa betalningsmetoder för de som har svårt att få ihop det ekonomiskt.</p>	<p>Ekonomiska förutsättningar.</p>	<p>Goda yttre villkor</p>	<p>Svårt för ledarna att ha empowerment. Försvårar för social inkludering.</p>
<p><i>“Och sen är ju vi duktiga, vi söker ju också in pengar, vi har ju sökt in under de här åren x antal miljoner alltså...” IP 1</i></p>	<p>Ansöker om bidrag för att få stöd i kassan.</p>	<p>Ekonomiska förutsättningar.</p>	<p>Goda yttre villkor.</p>	<p>Svårt för ledarna att ha empowerment. Försvårar för social inkludering.</p>
<p><i>“Men vi behöver utrymme, vi behöver ha ställen där även de som är över arton år kan komma, andra kvällar.” IP 1</i></p>	<p>Brist på utrymme.</p>	<p>Fler och bättre resurser.</p>	<p>Goda yttre villkor</p>	<p>Svårt att uppnå social inkludering.</p>
<p><i>“Nej men i mitt uppdrag så är det, så ingår och se till så att vi, alla barn och ungdomar har meningsfull fritid. Ska jag säga till de här ute då, tillhör du ensamkommande? Nä men då får inte du följa med oss för vi har inte pengar för dig. Jag bara...koko. Jag orkar inte, det, jag vill inte höra det här längre. Lös situationen.” IP 1</i></p>	<p>Brist på ekonomiska förutsättningar.</p>	<p>Fler och bättre resurser.</p>	<p>Goda yttre villkor</p>	<p>Svårt att uppnå social inkludering.</p>